

D Á T T I T T M

1 9 8 9 . V . 1 3 . S Z O M B A T

I/8.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

Az első betűig

Hát persze, a következő íráson töröm a fejem, ízések és pofonok? Jegyzetfüzetért és tollért nyúlok, Isten ujjá meg új istenek régi ostroma, telefonkönyvet lapozok, kitartás tartás lenge lélek, autózom majd kicsit gyalogolok, közterek helyközök helyközi közlekedés, az esernyőt ismét otthon felejtettem, dalok rigmusok jelszavak, kilincselek, győzelemittas billeg a bizonytalanság, várok, gesztus és gusztustalanság, megiszom a kávét aztán még kettőt-hármat, kézsorítás ölelés csók Júdás, újra becsöngetek, hűség a hűtlenséghez? előszobáztatnak, hűség egy gondolatához? most nincs benn, hűség egy helyhez? épp vannak nála, hűség pont önmagához? az úr/elv-társ azt állítja megbeszélte önrel, ragad a sár akár a méz, kit tetszik keresni? a máz is ugyanúgy ragad, a szervusz, más amit én hittem, konyakot tetszik? más amit te reméltél, ó ne nézz körül oly nagy a rendetlenség, más amit ő hirdetett, de miért pont rólam? nyereg alatt puhul a hús, ezt írd meg, zsíros hörgések röhögések, ezt ne írja meg, a helyiség levegőtlen akár a helység, elől járóban csak annyit tartanak aktuálisnak elmondani, reformok demagógiák, honnan is jött hiszen érti, demagóg reformerek, erről inkább egy szót se! reformdemagógiák, kérlek szépen a következő a helyzet, megújulás piac kilábalás, naptárt már kapott? 45 48 56 68 és 88, a sajtónak nem nyilatkozom! akár lottószámok is lehetnének, engedélye van? voltak nyertesek, adj egy cigarettát, de a nyertesek szerencsések-e? maga nagy bajba sodorhatja magát, gazdaság gazdálkodás garázdálkodás, ez most már nem igazándiból időszzerű, idegen tollak díszek díszes magyarok, túl puha a fotel, kapott hitek kopott kedvek, ártani akar? bundák és köpönyegforgatók, ne butáskodjon fogadja csak el, programok, pogromok romok porhüvelyek, na majd én megmutatom maguknak, a gyertyák bizony csonkig égnek, azt is vedd bele ezt pedig szépen gömbölyítse le, magyar gyertyák: az a tenyérre való meg az a teljes család, fényképezni tilos, Kelet- Közép- vagy egyszerűen csak Európa? ó a frizám így olyan előnytelen, sűrűsödő hetek napok percek, mi kérem elviseljük a kritikát! címerek címeres ökrök, erre tanítják magukat? csend csend lubickolás, hát akkor mi földik vagyunk, közéleti uniformisok és széllel bélelt egyenruhák, akkor lássam magát amikor a hátam közepét, nekem egy a fontos, szebben a szomszéd kertje sem zöldell, neked az is fontos, tulajdonképpen a kedves kollégájával már mindent megbeszélünk, ő meg a fontoskodás maga, egy életre megfogadtam, pluralizmus és pártrend, kinek hiányzik most a hangulateltetés? pártrend és rendpárt, ha kell valami csak szóljatok, rendpárt és táncrend, őszintén egyenesen önkritikusan ahogy én, minden ország támasza és talpköve, a nevémet ne írja ki! Rómák dőlnek sorra, ó a főnöke a régi jó cimborá, volt egy mese, mielőtt megjelenik hozzá el a cikket, s a mesében egy elefántbolha, magára bízom, s porcelánfelelőt vett magának a boltban, tönkre akar tenni? balga egy bolha! képes lenne szemközt köpni az igazságot? hallgatunk halogatunk, csak színészen izgalmasan tudod, no ja pofonok meg ízetlenségek, maximum nyolcvan gépelt sor tegnap reggel nyolcra, újabb kinyilatkoztatások hitek remények, hitelesség pontosság gyorsaság, a szívvel játszani? nem baj nem tetszhet mindenkinek, játszani az agyunkkal? szeretem a nyugodt éjszakákat, tisztán játszani igen! ez a hivatásunk nem?

Eördögh Bertalan

Több iskolában már most sem kötelező az orosz nyelvoktatás

Tüntetés a Művelődési Minisztérium előtt címmel tudósított az MTI a május 11-i demonstrációról. A Művelődési Minisztérium arra kérte az MTI-t, pontosítsa Boldizsár Gábornak, a tárca fősztályvezető-helyettesének az orosz nyelv kötelező oktatásával kapcsolatosan adott, s a tudósításban röviden ismertetett tájékoztatását. Eszerint: Boldizsár Gábor elmondta, hogy 1989. őszétől felmenő rendszerben már nem kötelező az orosz nyelv tanítása azokban az oktatási intézményekben, ahol azt más nyelv tanításával helyettesíteni tudják. A Művelődési Minisztérium terve szerint 1992-ig teremthetők meg a személyi feltételek ahhoz, hogy mindenhol fakultatív nyelvoktatás lehessen.

A Minisztérium Tanácsadó Testületének állásfoglalása

Állítsák le a nagymarosi beruházást

A tanácsadó testület az érdekeltek minisztériumok, illetve a Duna Kör szakértői véleményének megismerése, a különböző dokumentumok beható vizsgálata utáni vitában a következő álláspontot alakította ki (egy ellenszavazattal).

Mérlegelve a nagymarosi beruházás folytatása vagy leállítás mellett nemzeti jogi, gazdasági, ökológiai, bel- és külpolitikai érveket a Minisztérium Tanácsadó Testülete a beruházás leállítását javasolja a kormány számára.

A tanácsadó testület a javaslatát a következőkkel támasztotta alá:

A nagymarosi vízlépcső ügyszólván szimbolikus megtestesítője lett az elhibázott, túlzottan anyag- és energiaigényes, elavult gazdaságfejlesztési és beruházási politikának: annak a döntéshoztali rendszernek, amely kizárta a szakértők széles körét, amely nem kívánt minden irányzatot meg-

hallgatni, amely nem állt a nyilvánosság ellenőrzése alatt. Az eredeti döntés több más, hasonló, gazdaságunkat végzetesen megterhelő, elhibázott beruházási intézkedéssel a hetvenes évek energiapolitikájában született. Nem vette figyelembe, hogy Magyarországhoz hasonló mértékű energiafelhasználással a jól gazdálkodó országok – például Ausztria vagy Finnország a mienkét többszörösen meghaladó nemzeti terméket állítanak elő. Az energiatermelés hajszolása helyett a takarékos, gazdaságos felhasználás a cél. A számos állásfoglalás és nyilatkozat után szakítani kell tehát az eddigi fejlesztési-beruházási politikával és döntéshoztali mechanizmussal. E szakítást testesíti meg a vízlépcső továbbépítésének leállítás.

folytatás a 8. oldalon

Bolondos ballagók. Ma ismét felhangzanak az ország középiskoláiban a „Gaudeamus...” könnyeket fakasztó dallamai és a nagykomoly, szipogó lányok, fiúk végigjárják iskolájukat. Tegnap meg még az utcákat járták, maskarába öltözve, énekek, hangos nevetések közepette. Adja Isten, hogy az érettségi után is ilyen vidámak legyenek!

czs-

Élethelyzet — énekhelyzet

Már fél-éjfél van – azaz 11 óra 30 perc. A ház előtt diákok énekelnek. Szépen, halkán, begyakorlottan. Villany gyűlik az ablakban. A tanár nő kinéz és – szintén halkán – hívja be a lányokat. Nem mennek, mert még két tanárhoz el „kell” jutniok szerenádolni. A tanár nő egy hatalmas doboz csokit nyújt ki.

A lányok egyeztetik az útvonalat: irány a szálló mögé, mert ott lakik a...

És irány. Ötösével ülnek be a csillogó autókba, Ladákba, Daciákba. Indítanak. Fényárban úszik az utca. Megindul a menet. A kocsi felaggatott dekoráció, a megannyi krepp-papír szalagocskára vidáman röpköd a kocsi körül...

-hm-

Szerdától

BNV-re kéne menni

– A május 17-én, szerdán megnyíló tavaszi BNV ezúttal is jó lehetőségeket kínál a gazdálkodók részére, hogy nemzetközi összehasonlításban vizsgálják és értékeljék termékeiket, bemutassák fejlesztési eredményeiket, s egyúttal megismerjék a legújabb külföldi kínálatot, technológiai megoldásokat.

A hazai vállalatok 14 árucsoportban rendezik meg termékbemutatóikat. Az egyik legjelentősebb árucsoport, a csúcstechnológia motorjaként számon tartott elektronika, elektrotechnika és híradástechnika lesz. Ugyancsak nagy súllyal szerepelnek a járműipar, a gépipar és a vegyipar újdonságai.

A magyar kiállítók bemutatkozását a sokszínűség jellemzi, a hagyományos kiállítók mellett nagyon sok részvénycsoport, kft, valamint gazdasági munkaközösség kínálja termék- és szolgáltatás-választékát a legkülönbözőbb árucsoportokban.

Horváth János, a vásárlókörpont igazgatója elmondta, hogy hazánkkal együtt összesen 28 ország, valamint Nyugat-Berlin és Tajvan kiállítói mutatkoznak be az idei tavaszi BNV-n.

Megerőzte?

A politizálás, „az úri huncutság” művelése köztudottan nehéz dolog. Félig jogosan kérte számon Kótai Géza, az MSZMP KB osztályvezetője a csütörtök esti TV-híradóban az ellenzékétől a politikai kultúrát, mondván: az európai színvonalú, civilizált ellenzéki magatartáshoz nem tartozik hozzá a tárgyalások kategórikus megszakítása.

Kótai Géza csak két dologról feledkezett meg: először arról, hogy az MSZMP taktikáján egyértelműen érződik az időhúzásra való törekvés, s a „szalámi taktika”. Az, hogy nem egyszerre kíván tárgyalni az összes független szervezettel, hanem kétoldalú megbeszéléseket akar, és nem fogadja el a jelenleg hatalmon lévők – kontra összes többi párt, mozgalom stb. felállást.

A másik – fontosabb – elfeledett, vagy nagyvonalúan átértékelte tény, hogy e szemrehányást annak a pártnak a funkcionáriusa tette, amely az utóbbi évtizedekben teljesen fogadóképtelen volt minden ellenzéki magatartással, megnyilvánulással szemben. Akinek nemrég még betörték a fejét, ha mást akart, mint amit a hivatalos álláspont képviselt, az hogyan tanuljon egyik napról a másikra európai színvonalú politizálást? Netán attól az egyközpontú, szocialista köntösbe bújtatott diktatúrától, ami a magyarországi ötvenes, hatvanas, hetvenes (...) éveket jellemezte? Amely szintén igen távol állt attól az eszményképtől, amelyet most Kótai Géza szigorúan számon kér.

Biztos vagyok benne, hogy a magyar független politikusok felnőnek idővel a feladatokhoz, ha csak be nem következik megint egy radikális szélsőbalra tolódás.

A következő példa, amely bizonyítja, hogy a politika nem egyszerű dolog: az Országgyűlés második napján kimerítően hosszú vita folyt a képviselők között az ÁISH elnökének beszámolójáról. Az eseményt kommentáló tévériporter kérdéseivel és megnyilatkozásaival azt próbálta érzékelteni, hogy talán túlzott volt a megnyilatkozások száma és ideje – a téma fontosságához képest. Azt is kifogásolta, hogy több képviselő erre a témára tartalékolta a szüzbeszédét.

Annak eldöntését, hogy az ifjúság helyzetének értékelése fontos-e vagy sem, mindenkinek saját lelkiismeretére bízom. A sok szüzbeszéd kérdése szintén relatív, mert azt hiszem, már éppen ideje volt néhány képviselőnek megszólalni négyéves hallgatás után. Az a kár, hogy eddig nem volt mondanivalójuk.

S hogy megerőzte-e az időt, a fáradságot, a műsoridőt a csütörtöki „hosszú menetelés”? Természetesen igen, mert a múlt hibáinak, mi több, bűneinek feltárása, problémáink ki-megbeszélése, a válságból való út megtalálása csakis mindannyiunk együttes gondolkodásával képzelhető el. Az más kérdés, hogy a rövid, frappáns, lényegre törő felszólalások ritkák még, de amikor a jelenlegi képviselőket (ki)választották, a szónoki képesség még nem esett megfelelő súllyal a latba. Talán (szükségszerűen!) majd a következő parlament tagjainak többsége eléri elhivatottságában, egyéni kvalitásaiban, retorikai képességeiben azt az írás elején említett, hön áhitott európai színvonalat.

Inkább legyen részünk a most tanult demokrácia döcögős első lépéseinek néha dühítő vadhajtsaiban, mint ama bizonyos „fehér”, vagy más színű terrorban!

Wágner Dezső

Tolna megyében

Folynak, folytatódnak a tárgyalások

1989. május 11-én a kölcsönös kapcsolattétel szándékával találkoztak a Tolna Megyei Ellenzéki Kerekasztal pártjainak és szervezeteinek képviselői az MSZMP Tolna Megyei Bizottságának tisztségviselőivel.

A megye politikai közéletének fontos kérdéséről folytatott konzultáció — többek között — érintette egy Tolna Megyei Nemzeti Kerekasztalra létrehozásának szükségességét és lehetőségét. Az álláspontok jelentősen közelítettek egymáshoz, de a végleges döntés előtt a feleknek további egyeztetést kell folytatniuk tagságukkal.

E témakörben a megállapodás szerint 1989. május 17-én folytatódnak a tárgyalások.

Független Kiszgazda és Polgári Párt
Magyar Demokrata Fórum
Magyar Néppárt
Magyarországi Szociáldemokrata Párt
Magyar Szocialista Munkáspárt
Szabad Demokraták Szövetsége
Tolna Megyei szervezetek.

Nem a bankok a hibásak?

Drága hitel — olcsó búza

Minden eddiginél rosszabb a termelőszövetkezetek pénzügyi helyzete, súlyos zavarok mutatkoznak a közös gazdaságok hitelkapcsolatában — mondotta Lehoczi Mihály, a TOT főtitkára azon az értekezleten, amelyen a termelőszövetkezetek képviselői, illetve a bankok vezetői, megbízottai találkoztak csütörtökön, a TOT házában.

A mezőgazdaságban alkalmazott monetáris politika lehetetlen helyzetbe hozta a termelőket, akik képtelenek megfizetni a magas hitelkamatokat. Ez azért is gondot jelent, mert áruik ellenértékét csak fél-egy éves eltolódással kapják meg, és ezt az időszakot külső pénzeszközök bevonásával igyekeznek áthidalni. A kormányt tájékoztatták erről a helyzetről. Amint Lehoczi Mihály elmondta, az idei termelőszövetkezeti konferencia határozatát a TOT elnöke továbbította a Minisztertanácshoz, ám eddig nem kaptak választ a felvetésekre. Nevezetesen arra, hogy nem lehet folytatni az eddigi gyakorlatot, amely egyértelműen hátrányos a mezőgazdasági termelők számára. A levélben foglaltak szerint az agrártermelés jövedelmezősége

folytatás a 4. oldalon

Névtelen emléktáblák halottainkról

Czoma László keszthelyi képviselő a parlament szerdai ülésnapján azért szólt, hogy végre tisztességesen gyászolhassuk második világháborús halottainkat. Másnap reggel a pécsi rádió műsorában utalt egy — az MSZMP Agitációs és Propaganda Bizottsága által hozott — határozatra, mely kimondja, hogy az elesettek nevét csak a temetőben felállított emlékművekre lehet felvélni. Kijelentette, hogy ideje lenne felülbírálni ezt a határozatot.

Csütörtökön délután felhívtuk Juhász Istvánt, az MSZMP KB APO Társadalmi Propaganda Csoportjának vezetőjét, hogy bővebb információkat kérjünk.

— Az Agitációs és Propaganda Bizottság 1984 novemberében alakított ki végleges álláspontot arról, hogy a háború és a fasizmus áldozatai emlékének megőrzése hogyan történhet. Akkor az a vélemény kristályosodott ki, hogy a halálokok különbözősége miatt az elhaltak nevét ne vessék fel a közterületen álló emlékművek-

re. Ebben a szellemben tettek ajánlást az állami szerveknek és a Hazafias Népfrontnak az átfogó szabályozásra. Így született meg a 7001/1985. (Tk.2.) HNF-MTTH. számú együttes irányelv, mely kimondja, hogy emlékművek állításával mindazok emlékének adózhatnak, akik a lakóhelyi közösség tagjai közül ellenállóként vagy megsemmisítő táborokban, a hadszíntereken — mint katonák —, illetve a bombázások vagy más háborús események következtében váltak a fasizmus, a háború áldozataivá. A temetőben vagy kegyeleti parkokban felállított emlékműveken az áldozatok neve is feltüntethető. Nem lehet azonban feltüntetni azoknak a nevét, akik az egykori adatok vagy a helyi ismeretek szerint méltatlanok emléküik közösségi ápolására.

Tehát lehetőség van emlékművek állítására, de a neveket csak a temetői emlékműveken lehet feltüntetni...

— A temetőben és a kegyeleti parkokban. A kegyeleti park nem csak temetőt jelent,

az lehet a városnak egy olyan része, melyet a helyi tanács annak nyilvánít.

*

Lám, a jó magyar kiskaput itt is elrejtették. Ha valaki nem tetszik a döntőnöknek, annak neve méltatlanság címén a temetőben is lekerülhet az emlékművekről. (Gondoljunk például Stomm Marcel altábornagyra, a 2. hadsereg egyik emberséges parancsnokára, aki a múlt héten még háborús bűnös volt.) Ha nyitni akarjuk a kiskaput, csak kegyeleti parkká kell nyilvánítani a zöld gyepet az emlékmű mellett és máris véshetjük a nekünk tetsző neveket.

Tudjuk, még nem mindenhol a nép dönt a nép nevében. Jó lenne, ha ezeket a kiskapukat saját kezelésbe vennénk. Nyilvánítsuk kegyeleti parkká az egész országot, hogy végre felírassuk halottaink nevét.

Sok gyászolni valónk gyűlt össze az utolsó háború kezdete óta.

—gyökér—

Nyílt levél Nicolae Ceausescu elnök állampolgárhoz

A Szabad Románia Csoport, amelyet a szabadság eszméjének nevében igazi hazafiak hívtak otthon életre, és amelynek a menekültek bátorsága és harca következtében sikerült elismertetnie magát, és tevékenykednie egy olyan állam területén, amelyet Ön revizionista, horthysta és sovinizta törekvésekkel vádol, most elrabol néhány pillanatot a családja boldogsága érdekében kifejtett „forradalmi” tevékenységének áldozott idejéből.

Politikai menekültek vagyunk, és a Romániában élő valamennyi nyelvet képviseljük. Családunk és szülőföldünk elhagyására kényszerültünk azon megfélemlítés és megaláztatás miatt, amelynek áldozataul estünk az elmúlt 24 évben, amikor, egy Isten által megáldott ország szerencsétlenségére, sikerült Vezérnek kinevezetnie önmagát, és kezébe vette a kommunista jogart.

Elnök állampolgár, mi, a Szabad Románia Csoport

Vádoljuk Önt azzal, hogy becsapott minket 1968-ban, amikor hit-

tünk Önben. Vádoljuk Önt azzal, hogy Romániában az „Aranykor” megteremtésével saját diktatúráját, egyetlen család alantas és kicsinyes érdekeitől átszótt sztálinista, nacionalista önkényuralmának iszonyatos keverékét hozta létre. Vádoljuk Önt Románia oly mértékű lerombolásával, amely mindkét világháború pusztításán is túlszár. Vádoljuk Önt Bukarest lerombolásával és a „Kárpátok Lánglelkű Génusza” személyi Palotájának építésére fordított összegek elulajdonításával. Vádoljuk Önt a román kulturális gyökerek, a falvak megsemmisítésével, a parasztok betonbunkerekbe való erőszközök beköltöztetésével. Vádoljuk Önt az ország erőltetett iparosításával, amely politika és az Ön személyes utópisztikus eszméje tönkretette a mezőgazdaságot és a parasztságot.

Vádoljuk Önt a személyi ambíció szolgálat, verejtékünkkel, vérünkkel és életünkkel megfizetett hatalmas adósságokért. Vádoljuk Önt azon állampolgárok megaláztatá-

sáért, akik a megfélemlítés retetében kényszerülnek az Ön ünneplésére. Vádoljuk Önt gyermekeink gyermekkorának, ifjaink fiatalságának, Románia biológiai jövőjének megsemmisítésével. Vádoljuk Önt csecsemőgyilkossággal, az áramtakarékosság miatt inkubátorokban meghalt újszülöttekért. Vádoljuk Önt a kórházakban gyógyszerhiány miatt meghalt betegekért. Vádoljuk Önt azzal, hogy Románia polgárait „homo ceausensis”-szé, személyazonosság nélküli emberré alakítja, akiknek ahhoz, hogy életben maradjanak a „Fény Korá”-ban, lopniuk, hazudniuk kell, fel kell jelenteniük barátaikat, vagy el kell hagyni a hazájukat.

Vádoljuk Önt minősített népgyilkossággal, amelyet Európa közepén, a XX. század végén követ el. Vádoljuk Önt a különböző nemzeti kisebbségekhez tartozó testvéreink erőltetett asszimilálásával. Vádoljuk Önt az ország elnéptelítésével és a román állampolgárok világpiacra történő adásvételével.

folytatás a 4. oldalon

A kisüzemi integráció a jövő útja

Hogyan tovább az agrárágazatban?

(A május 8-án, lapunkban megjelent elemzés folytatása)

Mindezek után joggal vetődik fel a kérdés: ha látjuk és tudjuk, hogy ez így nem jó (mármost a nagyüzemi gazdálkodás struktúrája és működése, a szerk.), akkor mi a teendő?

Mindenekelőtt szögezzük le: a gazdaságot ne a diktatórikus ideológiai, s az ebből fakadó politikai érdek, hanem az ökonomiai tényezők összessége szabályozza. Végzetes hibát követnénk el azzal is, ha az ehhez szükséges tulajdonreformot máról holnapra próbálnánk végrehajtani. Egy hosszabb folyamat eredményeként fel kell szabadulnia a társadalom és a gazdaság erőinek. Hiszek abban, hogy első lépésként ma növelni kell minden olyan vállalkozási formát, amely javítja a hatékonyságot. Így mehet csak végbe olyan szelekció, melynek eredményeként a hozzáértő, szorgalmas, alkotó emberek többször vállalkozhatnak és érhetnek el, mint maga a bérmunka, illetve a bérmunkás.

Nem vitatható, hogy a jövedelemszerzés az elsősorú hajtóerő, de ebből kiindulva az sem vitatható, hogy hasonlóan nagy hajtóereje van a magántulajdonnak is. A felelősség, a takarékos gazdálkodás, a jobb odafigyelés stb. mind olyan tényezők, amelyek nem jellemzőek a közös tulajdonon alapuló gazdálkodásra.

Ha előre akarunk lépni, akkor éppen az emberek gondolkodására, szellemi közreműködésére kell apellálnunk, ez pedig az önállóság növelésével érhető el. Közvetlenül érezhetik jó, vagy rossz munkájuk sikerét, vagy kudarcát. A marxizmus gazdasági modell világszintű bukása — többek között — éppen abból fakad, hogy nem ismerte fel ezen alapvető összefüggések jelentőségét.

Olyan irányt kell követni, amelyben növekszik a magántulajdon mértéke. Ennek révén a gazdaság jobban, gyorsabban alkalmazkodik a valósághoz. Kiküszöbölhető lesz a többlépcsős irányítási modell, amely, amellett, hogy rugalmatlan, a kusza tulajdonosi viszonyai és vezetési rendszere miatt elmosza a konkrét felelősséget. Ez a táptalaja a mai társadalmi morálnak: minden a miénk, azaz semmi sem a miénk, mindenért felelünk, azaz semmiért sem felelünk. Ebből a zavaros világból úgy kell kikeveredni, hogy közben haladni is kell előre.

Minden elmélet annyit ér, amennyi a gyakorlatban megvalósítható belőle, ezért olyan módszerre hivatkozom, amelyet már ma is alkalmaznak.

Ez pedig a kisüzemi integráció. Meggyőződésem, hogy ez a jövő útja. Itt a dolgozó teljes felelősséggel és érdekességgel, a mai lehetőségek szerinti legnagyobb önállósággal működ-

teti a tőkét. A felelősséget növeli, hogy veszteség esetén a kihelyezett tőkét meg kell téríteni. Ezzel szemben a nagyüzemi gazdálkodásban a közös tulajdon és felelősség elfedi a tisztánlátást, s az érdekeltiség éles megjelenését. Marad a régi mondás: közös lónak tőrös a háta. Természetesen nem arra gondolok, hogy holnaptól kisteremlői integrációban kellene működtetni az egész magyar mezőgazdaságot, hanem arra, hogy nem lehet elégszer hangsúlyozni az önálló vállalkozások nagyobb hatékonyságát. Ennek kezdeti csiráit helyenként már lehet tapasztalni, amikor egyes termelőegységeket próbálnak önállóbban üzemeltetni. Bizonyos, hogy ez az önállósodás növeli a hatékonyságot, még akkor is, ha marad egy központi vagyongazdálkodási adminisztráció.

Az önálló vállalkozások erősödése a vállalkozók önállósodási törekvéseit is elősegíti. Eszközöket vásárolnak, azaz tőkét fektetnek be, ezáltal részvényessé válhatnak. Itt már nem csak bérelt tőkét működtetnek, hanem a sajátjukat is. Ez fokozott kötelezettséggel jár, mert a béreltől viszonylag könnyű megszabadulni, de a saját befektetéstől már nem olyan egyszerű. Ez a folyamat a tulajdonosi formák változásán keresztül elvezet a hatékonyan működő magántulajdonhoz. Erősíteni kell a szervezeti decentralizációt, amelynek keretében a tőke működtetője a teljes felelősségű és önállóságú magánvállalkozó.

Nem hiszem, hogy jők lennének a föld visszaadását szorgalmazó megoldások, ezzel szemben hiszem, hogy új tulajdonosi réteg születik a magánvállalkozókból. Ebben legnagyobb szerepe az agrárértelmiségnek lesz. (Más kérdés, hogy a közösbbe vitt földtulajdon után járó földjáraadéki igazságtalanul csekély mértékű mennyire kellene megemelni.)

Az teljesen világos, hogy a közös tulajdon eddigi módon történő kezelése, a nemtörődomség, az érdektelenség, a pocskolós, a korrupció indokolja a változtatást. Azonban arra is vigyázni kell, hogy a változtatás a gazdasági és társadalmi valóságra épüljön, mégpedig a hazai valóságra.

A magánvállalkozással együtt jár a függetlenség, a képességek felmérhetősége, a nagyobb jövedelem reménye, mindaz, ami a bérmunkás-jelleg felett áll. Meggyőződésem, hogy minél több lesz a gondolkodó tulajdonos társadalmunkban, annál erősebb lesz gazdasági felemelkedésünk alapja.

Bíró Imre
agrármérnök, a Pécsi
Állami Gazdaság
főállattenyésztője

Országházi köDlemények

Kormányprogram

A miniszterelnök a kormány munkatervének irányelveiről nyilatkozik a rádióban. Azt ígéri, hogy a legközelebbi hónapokban gyökeresen megoldják a nyomászó gazdasági és szociális kérdéseket. Hirdeti a titkos választójogot, az infláció elkerülését, tiltakozik az ellen, hogy diktatúrát akarna csinálni. Minden magyar embert az összefogásra szólít fel és felekezett, oszidly- vagy pártkülönbség nélkül meghív programja végrehajtására.

*

A kormány bemutatja új pénzügyi intézkedéseit. Súlyos adó- és vámemelések, a tisztviselői fizetések újabb leszállítása, 40 milliós belsőkölcson, a transzfer alaphól fölszabadított 50 millió... A Népszövetség pénzügyi bizottsága ...hozzájárul ahhoz, hogy a kormány a külföldi hitelezők ...kincstárjegyek kibocsátása...

Parlamenti pankráció

Tudomásul veszik a kormánynak azt a szándékát, hogy választásra készül. Ezzel a szándékkal szemben az ellenzék meglehetősen széttörödeve és tanácstalanul állott. Az teljesen kilátástalannak látszott, hogy a volt koalíciós pártok újabb szövetségre lépjenek egymással és az új választásokon közös erővel igyekezzenek a kormánypárti jelölteknek megbuktatására... a Justh-párti képviselők elkeseredése erőszközök jelenetben robbant ki: Zakariás János fölkapott egy hatalmas kötetet a Ház asztaláról és azt Khuen-Héderváry fejéhez vágta, akinek arcát előtötte a vér. Erre a jelenetre általános dobálózás kezdődött...

*

Tisza István házelnök nem engedte szóhoz jutni az ellenzék szónokeit... Mindez természetesen végsőkig fölkorbaécsolta a szenvedélyeket... Kovács Gyula képviselő többször egymás után rálőtt az elnöki székből ülő Tiszára, de nem találta el...

(A híreket a Pesti Hírlap 1910 és 1934 közötti számaiból összeállította: czs)

Annus néni Nagykapusról

Nagykapus kis falu Kolozsvártól huszonöt kilométerre. A takaros kis házakat szépen gondozott kertek ölelik. Lakói Kolozsvárra járnak dolgozni: van, aki kerékpárral, van aki autóbusszal igyekszik reggelenként munkába. A nők pedig a kollektívában keresik meg mindennapi kenyereiket. A szűkös jövedelem pótlására az engedélyezett egy-két állat tartásán kívül ott a hímzés. A vidék Kalotaszeghez tartozik.

A házacska kerítését szebbnél szebb hímzett terítő díszíti. Kedvére választhat belőle a vendég. Az asszonyok kalákában hímeznek, a lányok pedig kelengyéiket varrják szorgosan. Augusztusban a faluban esküvőre gyűlnek össze az ismerősök és rokonok.

Annus néni, akár egy apró, fekete madárka, kis termetű, gyors beszédű öregasszony. Kezébe hímzett terítő. Portékáját hangos szóval kínálja megvételre.

— Honnan származik a néni?

— Kaposfőről. Ide jöttem férjhez 1950-ben. Mindig a kollektívában dolgoztam, kapáltam. Mentem, ahová küldöttek.

Havonta kétszáz lei nyugdíjat kap. Ez a pénz nem sok mindenre elég. Még adóra sem futja belőle. Kenyérre költik.

— Mennyi kenyeret és tejet kap egy napra?

— Hetente két kicsi kenyeret kapunk. Ekkora cipócskát, ni — mutatja tenyerét. Tejet ni nem veszünk, nekünk nem kell, háztól hordom. Finom a bivalytej! Jó vastag a föle!

— Mibe kerül egy liter?

— Tizenöt lei.

— Kézimunkázni ki tanította?

— Még kislány koromban az édesanyámtól tanultam. Nyugodjék szegény békében.

Annus néni hatvanhat éves, napjai békésen telnek. Szomszédjaival jó viszonyban él. Öt román család lakik a községben. Szorgos, dolgos emberek otthona ez a környék. Akár a többiek, Annus néni is korán kel. Az állatok enni kérnek. Ta-

vasszal vettek egy disznót. Drága volt, négyezer leibe került. Az árát a család tagjai adták össze. Karácsonyig etetik, akkorra eléri a két mázsát, és levágják. A húson kívül lesz elegendő zsírjuk a főzéshez, a töltelékár pedig kenyér mellé kerül.

— Unokája van-e?

— Kettő. A kislánya hároméves, a kisfiú már iskolába jár.

— Magyar iskolába?

— Még nem csukták be. Kolozsvárott működik magyar óvoda. A magyar iskolában magyar a tanító. A gyerekeim Kolozsvárról autóval járnak ki hozzám. De jön ide autóbussz is. Az itt élők rendszeresen hallgatják a Kossuth Rádiót, nézik a magyar televízió adásait. Sajnos, Magyarországról nem érkeznek újságok, könyvek.

— Gondolt már arra, hogy áttelepüljön?

— Nem, én soha. Nem szeretnék ott élni. Gyenge maguk-

nál a levegő. Bizonyisten! Mikor hazajövök, érzem, nálunk erős, egészséges a levegő. Odaát, a testvéremnél hiába ettem többet mint idehaza, mégis fogytam. Hát ezért se mennék el innen. Ha fiatal lennék? Nem...nem tudom... Lehet.

Ritkán jár Kolozsvárra. Csak ha vásárolni akar valamit. De a városban is üresek a pulatok.

— Mindent kifosztottak nálunk — súgja nekem, hogy senki se hallja —, de az adósságot kifizettük, úgy mondják. Adósság nincs — vonogatja vállát —, de látszatja sincs. Biztatnak bennünket, most már jobb lesz.

Mindenfelé harsogják ezt, remélik hát a jobbat, a szebbet, a többet az emberek. Mit is tehetnének egyebet? A világnak ezen a tájékán mindent megtettek azért, hogy hétköznapon a kisember ne sokat foglalkozzon a nagyok dolgával. Ha legfőbb gondjuk a mindennapi kenyér, tej beszerzése, ha energiájukat ennek előteremtése foglalja le, akkor nem marad idejük saját sorsukkal foglalkozni. Döntenek is helyettük, ha kell, róluk is.

— Mégis, hogyan szerzik be a cukrot, lisztet és mindazt, ami egy család asztalára szükséges?

— Eddig hozták a magyarok. De már ők is ritkán jönnek.

A faluban kis református templom áll. Minden vasárnap betérnek ide az emberek magyar szót hallgatni. A lányok felveszik színes, hímzett ruháikat. Itt még nem szégyen a népviselet. Bár kis gyülekezet az itteni, de az idén mégis hét lány és tizenegy fiú konfirmálkozik.

— Hej, de másként volt ez az én koromban, akkor tizenhét lány és huszonkét fiú konfirmálkozott. És tudja, mi volt az emléklapunkra írva? „ne csüggedjél, kicsiny sereg!” Hát én sohse csüggedtem. Ide születtem, most már itt is temetnek el.

V. É.

Egy ember, aki megy

Lemondott a Szociáldemokrata Párban viselt szövívi tiszteről dr. Ruttner György. Az MTI-nek adott és részben a televízióban is megismételt nyilatkozatában azzal indokolta ezt, hogy nem sikerült összebékéltetnie a pártján belül vitatkozó feleket és lecsillapítania a személyeskedést.

A nyilatkozatban Ruttner túlépített saját pártja ügyein, és közelebből meg nem nevezett más pártoknak is szemrehányást tett, mondván, hogy a társadalom mást várt tőlük, mégpedig azt, hogy tegyék félre a belső személyi ellentéteket és az ország legfontosabb gondjaival foglalkozzanak.

Mi tagadás, rossz ízűnek érzem az efféle sommás intelmeket. Igazán nem vagyok a személyi torzalkodások barátja, de mindig gyanús nekem, ha valaki ezek aránytalan hangsúlyozásával magukat a pártokat járhatja le, a többpártrendszer kibontakozását akadályozza. A személyeskedéseknek látszó viták mögött sokszor elvi jelentőségű nézeteltérések állnak, ezeket pedig tisztázni kell, nem pedig leinteni. Különben azt sem tartom valami elképesztőnek vagy tragikusnak, hogy a még annyira fiatal és tapasztalatlan magyar ellenzéki pártokban személyes konfliktusok támadnak. Nincs semmi rendkívüli az ilyesmitben.

Ami éppen a Szociáldemokrata Pártot illeti, a személyes differenciák mögött itt is elvi nézeteltérések tapinthatók ki. Ezek középpontjában a párt szociáldemokrata jellege áll, valamint az a kérdés, hogy miképp érvényesíthetik ezt olyan személyiségek, akik még tegnap a kommunista pártban voltak. Az egyébként igen tiszteletre méltó Bihari Mihályt a szociáldemokrata tagság egy része épp azért nem kívánta elfogadni a párt főtákarának, mert Bihari nem szakított egyértelműleg a kommunista párttal. És talán nem tévedek, ha feltételezem, hogy Ruttner Györgynek azért nem sikerült megbékélést elérnie a pártjában, mert sokan kétségbe vonják, hogy az csakugyan az ő pártja-e. Ruttner ugyanis 1989 januárjában lépett ki az MSZMP-ből.

Talán jó lett volna, ha nyilatkozatában a más pártok címére némileg illetéktelenül intézett intelmek helyett erről is szólt volna Ruttner György.

G. Gy.

Kerek vagy szögletes?

A nemzeti közmegegyezés lehetősége múlhat egy asztal formáján?

A hírekből már köztudott: az Ellenzéki Kerekasztal és az MSZMP képtelen megegyezni a tárgyalások külsőségeiben, abban, hogy a küldöttségek szemben foglaljanak helyet az asztal körül, vagy körben.

Mindkét álláspont bizonyos mértékig érthető, bár a SZOT „ellenzéki színpadon” feltüntetése némileg képmutatásnak tűnik a Magyar Szocialista Munkáspárt részéről. Már csak azért is, mert én például egy évvel ezelőtt saját fülemmel hallottam a SZOT budapesti titkártól, hogy ő büszke a pártmunkás voltára, arra, hogy őt a párt állította a posztjára, hogy ott is a párt és a munkások érdekeinek megfelelően tevékenykedjék.

Tény, hogy mint minden országos szerv, úgy a szakszervezeti központ tisztségviselőit is az MSZMP központi vagy politikai bizottsága nevezte ki eddig, a most hivatalban levőket is. S most ugyanőket „ellenzéki tollakkal” ékesíteni?...

Valószínűnek tartom, hogy e polémia csak a látszatvita kategóriájába tartozik, hiszen ha a felek igazán fontosnak tartanák a párbeszédet, akár állva is hajlandóak lennének tárgyalni a magyar válsághelyzet menedzselésének lehetőségeiről.

De ki akarja ma hazánkban a „nemzeti kerekasztal” megbeszélések elindítását? Az MSZMP sürgeti a választásokat, és minél később akar tárgyalásokat az ellenzékkel, annál jobb az esélyei a választásokon, melyeknek megnyerése számukra most a legfontosabb pártpolitikai cél. Az MSZMP-nek nem érdeke, hogy kényes és kellemetlen kérdéseket vitasson meg a független szervezetekkel, hiszen minden esetleges negatívum, amely napfényre kerül a párt működésével, vagy az ország kormányzásával kapcsolatban, még több szavazó elvesztését jelentheti.

Az ellenzék képviselői sem sürgetik túlságosan a tárgyalások megkezdését, mert — sajnos — tőlük sem kaptunk eddig kiforrott, kész javaslatokat, programokat helyzetünk jobbítására, főleg gazdasági bajaink orvoslására. Az mindenki számára nyilvánvaló, hogy valamit nagyon sürgősen változtatni kell az eddigi bevált gyakorlaton, az MSZMP-nek meg kell osztania monolitikus hatalmát, a kivitelezés mikéntjéről azonban még nincsenek kialakult elképzelések.

Azonban ha a felek le sem ülnek tárgyalni egymással, akkor soha nem is lesz eredmény, hiszen az MSZMP-től nem várható, hogy önként lemondjon előjogairól és kiváltságairól, s ha eddig nem sikerült, akkor a jövőben sem képes egyedül, a régi módszerek alkalmazásával rendbe tenni az ország gazdaságát. Ezért létfontosságú, hogy a tárgyalások minél előbb megkezdődjenek.

Kérjük tehát mind az MSZMP, mind az Ellenzéki Kerekasztal képviselőit, hogy „egyéni” érdekeiken felülemelkedve kezdjék meg a párbeszédet.

Mert túl nagy a té!

Wagner Dezső

Petőfi szobrok hazánkban és határainkon túl

Egy budapesti orvos — Varjas Károly — vállalkozott arra, hogy több évtizedes gyűjtőmunkával — és anyagi áldozattal — rendszerezze Petőfi szobrait. A költő halálának 140. évfordulójára megjelent kerekben 250 oldalas könyv 73 hazai és 14 külföldön emelt szobor legfontosabb adatait ismerteti.

A szerző nem ad szobortörténeti összefoglalást, szándéka csupán az volt, hogy felhívja a figyelmet a Petőfi ábrázoló szobrokra.

Geröly Tibor

A könyv szerint Petőfit ábrázoló legelső alkotást 1850-ben Dunaiszky Lőrinc készítette. Az első köztéri szobrot 1861-ben Kiskörösön emelték a költőről.

Varjas Károly időrendben és helyiségenként 87 szobrot sorol fel. A kötet külön érdeme, hogy áttekintést ad a segesvári csatavesztés után kialakult politikai helyzetről, és végigvezeti az olvasót azon az úton, amelyen a hazaszeretet gondolata egybefonódik Petőfi nevével.

Kedves Barátunk!

A Pécs-Baranyai Értelmiségi Klub 1989. május 13-án (szombaton) 17.00 — 04.00 óra között tartja

„HAGYOMÁNYTEREMTŐ” MAJÁLISÁT

a Vasutas Művelődési Házban (Pécs, Várdy A. u. 7/2. sz.)

ATERVEZETT PROGRAM

17.00 órától — Nostalgia-kert

A Püski Könyvkiadó termékeinek kínálata

Video-programok:

— „1956. dokumentumai” (kb. 17.00 órától)

— A 301-es parcella” (kb. 19.00 órától)

20.00 órától — Jazz-ballett bemutató

20.10 órától — Közös vacsora

Alternatívák:

— batyuból (otthonról)

— virsli (büféből)

— szalonnasütés (közkölségen)

21.00 órától — „Politikai program”

1. Megemlékezés az 1921. augusztus 16 — 20. között kikiáltott független Pécs-Baranyai Köztársaságról.

2. Az 1989. május 13-ra érvényes baranyai államiság leendő kormányzó-párt jelöltjeinek kortesbeszédai.

3. „Pártvetélkedés — párt(t)kereséspárt(tánc)ház.

4. „Kékcédulás választások”.

5. Eredményhirdetés — a kormányzópart beiktatása.

6. „Restauráció” — sör-puccs.

22.00 — 04.00-ig TÁNCMULATSÁG

Belépés: kiubigazolvánnyal rendelkezőknek és családtagjaik számára díjtalan! Nem klubtagoknak 50,- Ft.

Mindenkit szeretettel vár a Pécs-Baranyai Értelmiségi Klub! Pécs, 1989. május 10. Klubtanács

Ha Európához föl akarunk zárkózni...

Államilag torzított történelemkutatás

„Elhallgatások és torzítások avagy hogyan kutatható a közelmúlt magyar történelme” címmel – mint már hírül adtuk – a Nyilvánossági Klub, a Hajnal István Kör és a Történelmi Igazságtétel Bizottság május 6-án a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen egésznapos vitát rendezett.

Több, mint negyven év óta hatalmi utasításra pártbürokraták a legegyszerűbb emberi erőlködést meghazudtoló módon vezették félre az ország lakosságát saját nemzeti történelmének megismerésében. Feltehetően ennek – is – szolt a rendkívül nagy érdeklődés, hiszen az egyetem előadótermében a fal mellett állva és a lépcsőkön ülve is hallgatták a hozzászólókat. A rendezvény megkezdése előtt azonban a folyosói asztalok körül méhrajként zsúfolódtak az érdeklődők, hiszen szívdobogatóan imponáló időzítéssel árusították a Nyilvános Klub és a Századvég Kiadó közös kiadványait, melyek azon a napon reggel hagyták el a nyomdát. A két könyv *Az igazság a Nagy Imre ügyben* és *A forradalom hangja* (Magyarországi rádióadások 1956. október 23-november 9.), valamint a *Századvég* című folyóirat 1956-tal foglalkozó tematikus száma félórán belül a boldog tulajdonosok kezében lapult. Kellő hangulatot teremtettek a kötetek a kis magyar mixtura-szocializmus negyvenéves történelemhamisító ügyeskedéseinek vizsgálatához. Hanák Péter történész elnöki elnöki szavai után a fölkért hozzászólók következtek: Gyáni Gábor, Pető Iván, Szili Ferenc, Varga László, Farkas Vladimir, Hegedűs B. András.

Már a vitavezető Hanák Péter jelezte: teljességgel elfogadhatatlan a levéltári kutatások jogi helyzete, mert az iratok a Belügyminisztérium irányítása alá kerültek, ezekhez alig lehet hozzájutni. Forrásanyag nélkül pedig nem akad magára valamit adó történész, aki részleges tanulmányokat írna. A rehabilitációs perek anyagának ismertetését is a közvélemény kényszerítette ki a hatalom irányítótól, hiszen a megbízhatósági hierarchia csúcsán álló, nem tudomány fokozatú, hanem a BM-mel kapcsolatban állónak áll módjában ma is kutatni.

Gyáni Gábor, volt levéltáros, jelenleg kutató történész elmondta, hogy bizonyos irattípusokra az időbeni korláto-

zást száz évre kiterjesztették. Az eltiltás alóli felmentést pedig attól a szervtől kell kérni, amely azt elrendelte. A korlátozás nem egyes iratokra, hanem témákra, tárgykörökre vonatkozik, pontosabban ötvenhét tárgykör esik tiltás alá. Ezek között az anyakönyvek, névváltoztatás, vagyonjogi, menekültügyi, állam elleni és politikai bűnügyek adatai szerepelnek. Külön pont foglalkozik 1956 eseményeivel. Emellett megszigorították a publikálást is. Mindez az állami levéltárakra vonatkozik, de létezik még pártarchívum, vagy belügyi irattár, ahova szinte lehetetlen bejutni.

Az előadó Gyáni Gábor megjegyezte még: elfogadhatatlan a privilégizált történelemkutatás, az hogy a levéltárosnak jogában álljon eldönteni, mit ad oda a kutatónak s mit nem. Ha például ismernék az 1957-es KB-gyűlés jegyzőkönyveit, aligha lehetne elfogadni Marosán György legutóbbi visszaemlékezéseit.

Pető Iván történész-levéltáros az informális szabályokról beszélt; testületek és egyes személyek dönthetnek abban, kiket juttatnak adatokhoz, ezeken kívül a levéltári anyagok rendezetlenek, és bizonyos adatokat letagadnak. Elfogadhatatlannak tartja a Magyar Tudományos Akadémia javaslatát, hogy nyugati mintára harminc év legyen a kutatási korlátozás határa. Szót ejtett még arról is, hogy az MSZMP és az állami hivatalok összefonódtak, tehát a pártarchívumokat is teljes joggal kutatniok kellene a történészeknek. A belügy, az igazságügy és a Minisztertanács kivonja magát a levéltári jogszabály alól, mely szerint húsz év után át kell adni az anyagokat a levéltáraknak. Így lehetséges, hogy a Nagy Imre-per anyaga ma is a BM-ben van, s úgy kezelik, mint egy folyamatban lévő ügyet.

Farkas Vladimir, az egykori ÁVH hírhedt figurája, most szemüveges, joviális, pontosan, tárgyilagosan fogalmazó, anekdotázó öregúrnak látszik, miközben felajánlja segítségét a történészeknek. Szerinte nemcsak a sztálini vezetést, hanem az egész 1953-56 közötti szovjet vezetést felelősség terheli a magyar 1956-os forradalomért. Elmondja, hogy apja, Farkas Mihály, nagy iratanyagot hagyott hátra, de ő csak a nyolcvanas években jutott hozzá, mert apja és közte személyes ellentét volt. Szerinte Rá-

kosi volt az egyetlen, aki a szocialista országok vezetői közül élvezhette azt a jogot, hogy tárgyalhasson Sztálinnal. Ehhez Fodor Zoltán biztosított titkos rádióösszeköttetést, s ennek anyaga Moszkvában megtalálható. Az akkori „vezetői trojka” alkotmányellenes hatalmat gyakorolt. Kitért a kommunista párt 1943-as feloszlásának kérdésére is. Akkor Rákosit Kádár, Horvát Márton és Kovács István jelentette fel a vezetőségnek, mert nem volt jelen az utolsó gyűléseken, és Rákosit tulajdonképpen Péter Gábor védte meg. Az ÁVH egykori működéséről megjegyezte, hogy létezett egy teljesen titkos ellenőrző csoport, amely – Gerő Ernőt kivéve – mindenki működését figyelemmel kísérte, ellenőrzés alatt tartotta. Ennek a csoportnak a vezetőjét nem akarta megnevezni, majd többszöri követelőző közbekialtásra közölte, hogy Fábrián Ferenc, az MTI jelenlegi tudósítója volt.

Szili Ferenc a somogyi levéltáros, szenvedélyes hangon ecsetelte: az intézet vezetőjének beleegyezése nélkül senki nem nyilatkozhat. Megjegyezte: az 1950-60-as években a Munkásmozgalmi Intézet munkatársai minden iratot összegyűjtöttek az országban, ezek azonban a nemzet tulajdonát képezik, kisajátítani nem lehet, tehát vissza kell szállítani a megyei levéltárakba. Ha késnek, hibát követnek el, és a társadalmat károsítják meg. – A megkésetttség közügy! – mondotta –, és ha Európához fel akarunk zárkózni, európai kutatási mércét kell alkalmazni.

Kende Péter, Párizsban élő történész szerint nem kell eltulozni a levéltári anyagok jelentőségét, mert egy kor történetét úgy is lehet kutatni, ha személyeket kérdezzük meg, vagy korabeli újságokat tanulmányozunk.

Kosáry Domokos történész szerint nevetségessé válunk Európa előtt, mert a történelemben nemcsak az összefüggéseket kell megkeresni, hanem azokat nyilvánosságra is kell hozni. Tarthatatlan állapot, hogy Oslóból meg lehet kapni az 1956-os forradalomra vonatkozó adatokat, de itthon ezek zárt anyagként kezelendők. Valamennyi anyag a nyilvánosságra is tartozik, gondoskodjunk tehát arról, hogy – például – a koncepciók perek anyagainak vizsgálatát olyan emberek végezzék, akikre ezt szakmai szempontból rá lehet

bízni, s ne engedjék szabadjárá a pincékben „kotorászókat”.

Varga László, a Történelemtudományi Intézet munkatársa a demokratikus nyilvánosság elengedhetetlen követelményéről beszélt.

„Meg kell szüntetni azt az állapotot, mely szerint az MSZMP az egyetlen párt, a BM az egyetlen szerv, amely minden adatot begyűjt és őriz. Olyan tudományos intézetre van szükség, amely nem függ semmilyen párttól, hatalomtól.” Ezért javasolta, hogy hozzanak létre egy alapítványt, melyet egy háromtagú kuratórium vezet – nevezetesen: Benda Kálmán, Litván György és Kende Péter –, és ez az alapítvány szervezze meg a harmincegy éve elhunyt Nagy Imre akadémikusról elnevezendő intézetet.

A Nyilvánosság Klub elfogadta javaslatát és a debreceni Mozsú Jánosét, amely szerint a nemzeti vagyon részévé kell nyilvánítani a levéltári anyagokat, és ennek megsértése nemzet ellenes bűnnek minősüljön. Litván György javasolta, hogy az MSZMP és a kormány által kinevezett vizsgálóbizottság, mely a koncepciók perek felülvizsgálatára kapott utasítást, ne csak a levéltári anyagokra, hanem a még ma élő személyekre is támaszkodjék. El még Vida Ferenc vezető bírót, Vársárhelyi Miklós vádlott, Rajnai Sándor egykori ezredes, aki Romániában letartóztatta Nagy Imréeket. Ugyanakkor Sziijártó Kálmán legfőbb ügyész jelenléte teljesen elfogadhatatlan ebben a felülvizsgáló csoportban, mert néhány éve így nyilatkozott: „Az árulóvá lett Nagy Imre törvényes vizsgálata több mint egy évig tartott, és jogosan ítélték halálra társaival együtt.” 1989-ben egy ellentétes vizsgálat vezetője ilyen ember nem lehet – fejezte be Litván György. Hegedűs B. András a magyar történetkutatási archívumról beszélt, amely kétszáz emlékeztető interjút tartalmaz, s ezeket a jövőben nyilvánosságra lehetne hozni.

Györffy László

Városlista

Olvasói leveleket a francia lapok is szoktak közölni. Örömmel ezek egyikéből a kakaskodó gall szellem frissebb megnyilatkozását. Olyasféle ez a szellem, mint a dacos-magyar „ebura fakó, Ugocsa non coronat”, csak több benne az üdítő hanyavetiség, könnyed rögtönzés. S bazsalgyó narcizmusában nem ismeri a nemzeti sorskérdések százados komorságát. Az örzött és frissebb olvasói mondat így hangzott: a statisztika tudvalevően a hazugság tudományos alátámasztott válfaja. Tartsuk számon, mennyi ebben a derűs kihívás, ám teljesen nehogy megfélemezzeink róla. Még akkor sem, ha olyan statisztikákat, közvéleménykutatás-eredményeket böngészünk, melyek alig mondanak mást, mint amit különben is sejtettünk.

A legutóbbi ilyen francia statisztika az európai nagyvárosok rangsorát ismerteti. A térképekkel, ábrákkal kiegészített, kilencven oldalas jelentés a kétszázévesnél több lakost számláló városokat osztályozza nemzetközi súlyuk és szerepük szerint, tizenhat jól körülírt kritérium alapján: a városban székülő nemzetközi cégek, ott működő kutatók száma, légiforgalom, lakosság, vásárok és kongresszusok, egyetemek stb. Mindezek alapján pontozza a vizsgált városokat az összesítés, és besorolja őket hét „osztályba”. Az első osztályba, nyolcvanegy-nyolcvanegy ponttal, London és Párizs kerül, a másodikba, hetven ponttal, Milánó, a harmadikban pedig, hatvanhat-hatvanhárom ponttal, Madrid (66), München és Frankfurt (65), Róma, Brüsszel és Barcelona (64), valamint Amszterdam (63) szerepel.

A három és fél év múlva beköszöntő európai egység jegyében készült a fölmérés, így csak a közös piac országait veszi figyelembe. Rajtuk kívül Svájcot és Ausztriát talán csak azért, mert egyikben is, másikban is, mint semleges helyen, zajlanak szinte folyamatosan nemzetközi tanácskozások és tárgyalások, nomenkláturák, amelyek nyíra középpontba helyezkedik el a Koppenhágától Lisszabonig terjedő Európa térképén. Ahol egyébiránt Budapest a francia időjárásjelentésekben is csak elvétve tűnik föl jelölt helyként, sőt, rendszerint ország-határokat sem mutat a meteorológia a Lajtán túl, csak egyetlen összefüggő területet – az Uralig.

Kétségek nélkül elmulasztja így a földrajzi ismeretterjesztés nap mint nap kínáló alkalmait, amiből következik természetesen, de az iskolai előmenetel nem befolyásolva, hogy tíz-tizenéves párizsi gyerekek keresték már Magyarországot Afrikában.

Náluk tájékozottabbak persze az idézett városlista összeállítói: politikai, gazdasági, szociológiai, kulturális szempontjaik s a fölmérés időszériucélzata folytán magyar város nyilvánvalóan nem szerepelhet lajstromukon.

Pontszám híján megint csak bizonytalankodhatunk, találgathatunk csupán, hol is lehetne Budapest ezen a listán, ha ott lehetne.

Fogózoul Bécs marad újból, mely Glausow-t követve, Marseille-t és Nápolyt egy, illetve két ponttal megelőzve az ötödik klassziban foglal helyet, pontjainak száma pedig negyvenkilenc.

Zirkuli Péter

Nem a bankok a hibásak?

Drága hitel — olcsó búza

folytatás a 2. oldalról

messze nincs arányban a felvett kamatokkal, és ez nemzetközileg is hátrányos helyzetbe hozza a magyar agrárágazatot.

Az előadást követő vitákban kéreményen megfogalmazódtak a vélemények. Volt olyan tsz-területi szövetségi vezető, aki kimondta: körzetükből számos tsz-vezetőt vártak erre a tanácskozásra, ám végül is mindössze ketten utaztak fel Budapestre, a többiek nem vállalták azt a szerepet, hogy magukat „nevesítve”, esetleg ellentétbe kerüljenek a körzeti bankszervekkel. Sokan kimondták, hogy a hazai bankrendszer olyan monopolhelyzetbe jutott, ami túrhetetlen, és olykor megalázó helyzetbe hozza a mezőgazdasági partnereket. Egy másik vélemény: a kétszintű bank-

rendszer, amelyet a reform egy vívmányának tartanak, a mezőgazdaságok szerint egyetlen „hasznát”, hogy elvette a gazdálkodók pénzeszközait, és azokat most „központosítva”, lehetetlenül magas kamatokért adja vissza nekik. Nehezményezték a felszólalók, hogy a bankok egyoldalúan felmondják a hiteleket, illetve megváltoztatják a szerződéses hitelfeltételeket, és nem várt helyzetekben teremtenek a gazdálkodók számára.

Nem sok jót mondtak a változásokról sem. Egyesek szerint mivel alacsony szintre jutott a mezőgazdaságon belül, illetve a mezőgazdaság és az ipar, valamint a mezőgazdaság és a kereskedelem közötti pénzforgalom — mind több az adós, aki vagy nem hajlandó vagy nem tud fizetni —; kormányzati intézkedésre van szükség.

Nyílt levél Nicolae Ceausescu elnök állampolgárhoz

folytatás a 2. oldalról

Vádoljuk Önt a történelem megsértésével, azzal, hogy élettársának címet adományozott, és értéktelen személyeket támogatott. Vádoljuk Önt hozzá nem értéssel. Vádoljuk Önt a román nép rágalmazásával, azzal, hogy román nevet visel. Vádoljuk Önt az évek hosszú során át folytatott nemzetközi politikai szélhámoság bűneivel, a román nép és a nyugati demokráciák megtévesztésével. Elnök polgár, Önnek köszönhetően Románia a képtelenségek országává vált, amelyben az áldozatok közzönét kell mondania megkínzó-jának. Románia olyan országgá vált, amellyel kapcsolatban senki sem csodálkozna, ha parancsot adna a

Kárpátok átrendezésére, hogy a hegyek az Ön és házastársa arcképét mintázzák. Elnök polgár, a Szabad Románia Csoport kéri Önt, hogy politikai realitásérzékének tanújeként mentse meg egy országot és egy népet azzal az egyetlen becsületes gesztussal, amely az Ön számára még megmaradt: mondjon le Románia sem a múltban, sem ma, sem pedig a jövőben nem lesz senki személyes tulajdonal

A Szabad Románia Csoport Bizottsága

Mircea Bajan geológus
Emil Lovanescu földtörténész
Tófalvi Árpád hegesztő
Diós Kálmán optikai technikus
Karol Kogler autószerelő

Tíz gól, s ami mögötte van

Amikor tavaly, a spanyolországi EB-döntőben véletlenül fejezte be csoportmérkőzéseit, ám ennek ellenére nem jutott el az elődöntőbe a magyar 16 évesek válogatottja, Ziegler János szövetségi edző így nyilatkozott: „Most balszerencsések voltunk, de ahogy ismerem ezt a csapatot, hallat még majd magáról”.

Ziegler pontosan ismeri játékosai elszántságát, tudását. Az 1971. augusztus elseje után született futballisták közül álló magyar válogatott valóban hallat magáról. Egy évvel idősebben ezúttal már a jövő évi (akkor 18 évesek lesznek) EB nyolcas döntőjének jogáért játszanak. Eddig sikeresen. Három mérkőzésen van túl a csapat, tíz gólt lőtt, s egyet sem kapott. Kétszer verte a finnek (másodszer szerdán 3:0 arányban), s Luxemburgot is leckében részesítette (6:0 a Szőnyi úton).

Persze a neheze még hátra van. Az igen kemény török válogatott ellen október 7-én hazai környezetben, majd november 5-én idegenben lépnek fel. E két csata között ok-

tóber 18-án Luxemburg az ellenfél idegenben. Nem lehet vitás, a luxemburgiakat idegenben is alaposan meg kell verni. Ez nem lehetetlen, a finn válogatott például 5:0-ra nyert Luxemburgban.

Joggal vehető fel a kérdés: mitől ilyen jó, eredményes az ifiválogatott? Elsősorban annak köszönhető ez, hogy Ziegler János és segítői évek óta igen nagy hozzáértéssel végzik a kiválasztás lényeges, alapvetően a jövőt meghatározó munkáját. Emellett kellő számú és jól megválasztott ellenfelekkel szembeni nemzetközi tornákon edződnek a fiatalok. Pontosán ugyanolyan módszer szerint, amint azt a jelenlegi felnőtt szövetségi kapitány, Bicskei Bertalan tette meg utánpótláskapitányi tevékenysége időszakában. Abból a Bicskei-fáradózából „nőtt ki” az 1984-es ifjúsági EB-aranyérmes csapat, amelyben olyan futballisták kaptak helyet, mint Petry, Pintér, Keller, Fischer, Zsinka, Zsvótzky, Kovács Ervin és Kálmán, Vincze István. Olyan labdarúgók, akik már a felnőtt válogatottban is szóhoz jutottak.

A kilencedik bajnokságot követi a tizedik?...

Németh Kornél mégis nyeregbe szállt

Amikor a múlt év végén, majd az idei esztendő elején híre járta, hogy Németh Kornél a Kaposvári Volán – Surján motocross versenyzője, a jövőben csupán a csapatbajnoki küzdelmekben áll rajthoz, az egyéni versenyeken nem, a sportág berkeiben a szakemberek is úgy nyilatkoztak; A cross szegényebb lesz egy kivételes képességű motorossal. Egy olyan crossozóval, aki a legutóbbi tíz esztendőben meghatározó szerepet játszott a sportág hazai bajnokságában, s 1988-ig kilencszer nyert magyar bajnokságot. Ez a szám önmagáért beszél. Ha Németh úgy dönt, mégis abahagyja, annak igazi oka az, hogy kerekén húsz esztendőn át ült eddig a crossmotorok nyergében.

Valóban, 1968-ban 14 évesen egy Pannoniával kezdte. Első edzője Balaskó László hamar meglátta, hogy a már akkor nyurga fiúban „van valami”. Pár esztendő múltán már a „nagyok” között motorozott a Kaposvár – Sarkavár, majd a Hangárdomb crosspályáján. Amikor vált az I. osztályúak között rajtolhatott, Husquarna, majd később KTM motort kapott édesanyjától, vagy az egyesülettől. Mindezt azzal hálálta meg, hogy sorban gyűjtötte esztendőnként a bajnoki aranyérmeket.

A 70-es évek végétől már az ő nevével voltak hangosak a hazai crosspályák a bajnoki versenyeken, és a nemzetközi viadalokon. Ő lett a sportág „Nr. 1” versenyzője. Neki dukált már évek óta az 1-es rajtszám. S Németh Kornél esztendőnként át bizonyította is, hogy méltó a megkülönböztető tisztre. Azaz...

Már a japán Yamaha nyergében aratta sorra sikereit, amikor föllele ívelő pályáján egy vargabetű következett. Egyik napról a másikra Kaposvárról Szekszárdra tette át székhelyét. Ide igazolt át, hogy a következő két esztendőben

majd a Pécs színeiben csillog-jék...

Aztán a „tékozló fiú” vizsztatért oda ahonnan indult. Kaposvárra, ahol bizony hiányzott a szurkolóknak, de a csapatnak is.

Amikor '86-ban az új bajnokságban a megszokott negyedliteres motor helyett az 500-as kategóriában kezdett versenyezni – két esztendőn át ebben a kategóriában nyert bajnoki címet – nem csupán az ellentáborban hangzott el, hogy Kornél már kiöregedett. Fél például Gyuráczik Lászlótól a sportág új üstökösétől. Azt is rebesgették, hogy Németh motorja „alibiből romlik

el” sorozatban a 250-eseknél. Volt aki megjegyezte, hogy az 500-asoknál „nem kunszt” bajnokságot nyerni. Ez persze nem így igaz.

Kaposváron a sportág barátai – akik közül sokan Németh Kornél győzelmét várva mennek ki a cserénfai crosspályára – most annak örülnek, hogy a ma is kedvenc versenyző meg gondolta magát. A Volán – Surjánnál, persze kerelték, hogy ne hagyja abba. Az év elején Kaposban egy nemzetközi motorkiállításra a Kawasaki gyár képviselője Herr Kosak is hasonlóképp beszélt. Ajánlotta, hogy a kiállított '89-es típusú hipermodern 53 lóerős 250-

es gépet itt hagyja a számára. (Hej, ha ez ilyen egyszerű lenne...) Legújabb edzője Hirth Mihály is biztatta.

Szóval Kiskunlacházán, meg Veszprémben csak ott volt Németh Kornél a rajtnál. Mindkét helyen öreg motorjával a 3. helyen végzett. Amikor Komlón nem indult, ellenlábasai úgy gondolták, hogy az „öreg” föladta. – Ő nem a 3. helyekhez szokott – jegyezte meg valaki. Pedig csupán az történt, hogy Kornél ebben az időpontban az NSZK-ban volt. Haza is hozta az „előfordított” Kawasakit, s legutóbb Cserénfán, az iszaptengerben, maga mögé utasította vele az egész magyar mezőnyt. A nagy ígéret Kamrás, a ma legjobbnak tartott Gyuráczik, meg a hazai utód Solymosi sem tudott vele lépést tartani.

– Az olyan rendkívül nehéz terepen, mint amilyen Cserénfán volt, sokat számít a tapasztalat. Ez döntött. No meg az, hogy az új gépem igazán remeknek ígérkezik. Máris összebarátkoztunk. Engedelmes masina. Bizonyvalóra lehet vele váltani idei tervünket, hogy dobogón végezzek amikor együtt értékelik a 250-es és az 500-as gépeket – nyilatkozta a kilencszeres bajnok, aki nem mondja ki, de belül biztosan arra készül, hogy a kilenc aranyérmét mellé megszerezze a tizediket is.

Ezért igyekszik pótolni a télen kihagyott edzéseket. A hirtelen fölszedett 13 kilóból tizet már „leadott”. Naponta kétszer, de van úgy, hogy háromszor is edz. Ezenkívül vagy másfélutcat 14-15 éves srác részére motocross iskolát vezet. A legifjabbakat kalauzolja a cross rejtelmeiben. Csak úgy hobbiból.

Németh tehát – ezt mondjuk ki mi – a tizedik bajnokság megnyerésére készül. De úgy fest arra is, hogy az aktív versenyzést befejezve se kelljen megválni a kedvenc sportágtól...

Dávidokat nevel a Góliát FC

Újabb jelentős állomásához érkezett a magyar labdarúgó utánpótlásnevelés ismert „műhelye”, a Góliát FC. Május 20-án az Úttörő Stadionban találkoznak az egyesület tavaszi tornájának kerületi győztesei. Az elmúlt év májusában indult sorozat gyors sikerét jelzi, hogy a jövő hétfévi eseményre Budapestre érkezik Walter Gagg, a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) technikai igazgatója, s a neves sportvezető társaságában ismert szakértők sora veszi szemügyre a fiatal tehetségeket.

A Góliát FC 1988-ban Diáksport Egyesületként alakult, azzal a céllal, hogy lehetőséget biztosítsanak a legfiatalabb, 1–4. osztályos általános iskolásoknak. A munkára azóta 111 pedagógust sikerült megnyerni, akik hetente két alkalommal tartanak foglalkozásokat a mintegy 3000 gyerekeknek. A tanulókat két csoportra osztották, így külön játszanak az 1–2., illetve a 3–4. osztályosok.

A kezdeményezés, mint azt a fentiek bizonyítják, kitűnően bevált.

Labdarúgó NB II

Az élen marad-e a Nagykanizsa?

Komló-Nagykanizsa A fordulórangadója. Az eddig rendkívül meggyőző listavezető vasárnap otthonában botlott meg a Sopron ellen. Ezzel magára húzta a riválisait, többek között a Komlót is. Ez utóbbiak még nem mondtak le az NB I-ről, így vasárnap nagy lehetőség előtt állnak. Egyébként a Komló odahaza nagyon ponterős, a Kanizsa pedig vidéken is. Tippünk: 1 x 2.

Csepel-Mohács Az időközben rutinos játékosokkal erősödött vendégek formája és teljesítménye felfelé ível, az elmúlt hetekben idegenben is vitézkedtek. Ettől függetlenül a Csepel az esélyes, de ha védelme nem javul, akkor könnyen meglepetés érheti őket. Nem biztos, hogy az utolsó percekben most is jön a három pontot érő találat – mint legutóbb Szekszárdon. Tippünk: 1

Oroszlány-Rákóczi A kosár-, után a fociláz is magasra szökött a bányászvárosban. Az Oroszlány odahaza is ügyel

a biztonságra, óvatosan támad. Könnyen lehet, hogy büntetőrúgásokra kerül sor. Ebben a papírforma a hazaiak mellett szól, akárcsak a csapategység aminek, persze, a rendes játékidőben lehet perdöntő szerepe. Tippünk: 1 x

Csurgó-Szekszárd A hosszú heteken át a középmezőny stabil tagjának számító szekszárdiak azzal, hogy a legutóbbi két hazai mérkőzésükből mindössze egy pontot szereztek, lecsúsztak az alsóházba.

Ha el akarják kerülni azt, hogy ne kelljen a kiesés ellen küzdeniük, akkor idegenben is illik pontot szerezni. Ehhez még a bentmaradásban sereghajtó pozíciója ellenére bízó somogyiaknak is lesz néhány szava, sőt... Éppen ezért tippünk: 1 x.

Az NB II Nyugati csoportjának további mérkőzése: Sopron-Dorog, BVSC-Volán, III. ker. TTVE-Tapolca. Valamennyi mérkőzés 17 órakor kezdődik.

Nyugati csoport

1. Nagykanizsa	25	15	4	—	6	47-27	53
2. Csepel	25	15	2	2	6	45-26	51
3. Oroszlány	25	11	7	3	4	29-24	50
4. Komló	25	10	7	3	5	33-22	47
5. BVSC	25	10	4	5	6	27-27	43
6. Bp. Volán	25	11	3	1	10	36-29	40
7. Keszthely	25	9	6	1	9	21-19	40
8. Mohács	25	9	1	8	7	29-27	37
9. Rákóczi FC	25	9	2	3	11	30-24	34
10. Dorog	25	7	3	7	8	31-35	34
11. Sopron	25	7	5	2	1	29-37	33
12. Szekszárd	25	8	3	3	1	26-35	33
13. Tapolca	25	6	2	5	12	24-31	27
14. III. Ker. TTVE	25	7	2	2	4	23-37	27
15. ESMK	25	5	3	5	12	31-42	26
16. Csurgó	25	6	1	5	13	24-43	25

Sportműsor

Szombat:

Labdarúgó NB I: Haladás—Dunaújváros, Bp. Honvéd—Vác, Békéscsaba—Veszprém, PMSC—Vasas (valamennyi 17 órakor), Rába ETO—Ferencváros, MTK—VM—Siófok (mindkettő 19 órakor).

Kosárlabda: Junior Kupa. Férfiak. Kaposvár, városi sportcsarnok: elődöntők, döntő. Kezds: 9:30-kor.

Ökölvívás: Pannolit—Baranya-Kupa, elődöntők, Komló. Kezds: 16 órakor.

Asztalitenisz NB I. Nők: Tolnai VL—Kanizsa Bútor, Tolna, 11 óra.

Vasárnap:

Labdarúgó NB I: Tatabánya—Videoton (17), ZTE—Ú. Dózsa (19).

Kézilabda NB I: Rájátszás. Dunaújvárosi Kohász—Újpesti Dózsa (11.30). Nők: Dunaújvárosi Kohász—Békéscsaba (10).

Ökölvívás: Pannolit—Baranya-Kupa, döntők (9.30).

Autómodelllezés: rádiótvírányítású autómodellek pályaváto versenyének előfutamai, középdöntői, döntői. Kezds: 9 órakor, zárás 16 órakor.

Johnson: szóváltás, hajnalban

A Kanadai Atlétikai Szövetség (CTFA) egyik vezetője közölte, nem indítanak vizsgálatot Ben Johnson 1985-ös dopplingszerhasználatára miatt. A rövidtávfutót, mint ismert, a szöul olimpiai játékokon az ellenőrzések után kizárták, s megfosztották a 100 méteres síkfutásban szerzett aranyérmétől.

Mint az a torontói vizsgálóbizottság előtt megjelent tanúk vallomásaiból kiderült, Johnson és társai 1985 nyarán, az edzőtáborban „kemény” anabolikus szteroidokat szedtek. Ezt a tényt Desai Williams mondta el Glenn Bogue-nak, aki 1983 és 1986 között a kanadai

atléták menedzsereként dolgozott.

Johnsont más vonatkozásban elkerüli a szerencse. Amikor barátja és edzőtársa, Desai Williams, valamint annak hölgybarátja társaságában hajnali háromnegyed 2-kor hazafelé tartott egy éjszakai mulatóból, egy csoport megállította őket. Az egyik férfi szóváltásba keveredett Johnsonnal, és meg is ütötte. Összeverekedtek, s a kanadai atléta kisebb sérüléseket szenvedett. A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy Johnson véltlen volt az esetben, és a verekedést kezdeményező John Cesart (24) 1000 dolláros pénzbüntetéssel sújtotta.

Damianit kizárták

A Bokszt Világ Tanács (WBC) két évre törölte listájáról Francesco Damiani olasz nehézsúlyú profi ökölvívót. Az itáliai öklöző kizárásának oka, hogy Damiani a múlt szombaton szorítóba lépett a dél-afrikai Johnny Du Plooy ellen egy, a közelmúltban alakult új hivatásos világszervezet (WBO) címéért.

Az olasz bokszoló a legnépszerűbb sportolók közé tartozik hazájában, s a WBC mexikói elnöke, Jose Sulaiman sajnálkozását fejezte ki, amiért Damiani „egy teljesen jelentéktelen, inkább viccesnek nevezhető világbajnoki címért” hajlandó volt kiállni Du Plooy ellen. A WBC fajlduló politikája miatt törölte Dél-Afrikát tagjai sorából. A Syracuseban rendezett összecsapást egyébként Damiani kiütéssel nyerte a 3. menetben.

Hírek

Események

Információk

Köszöntjük

Szervác

nevű kedves olvasóinkat.

A ma ünnepeket keresztneve latin eredetű, jelentése: a megmentett.

Védőszentje: Servatius, egy, a mai Belgiumban levő helység püspöke. A népies meteorológiában az egyik „fagyosszent”.

Ma

A Nap kél: 4.10 órákor
nyugszik: 19.11 órákor
A Hold kél: 11.49 órákor
nyugszik: 1.16 órákor

Holnap

A Nap kél: 4.09 órákor
nyugszik: 19.12 órákor
A Hold kél: 12.56 órákor
nyugszik: 1.31 órákor

Újabb nevek

Újabb és újabb nevek vetődnek fel, miknek viselőire árnyék vetül a terhes múltból. A budapesti reformkor felszólította Aczél Györgyöt, Maróthy László és Sarlós Istvánt, hogy mondjanak le minden tisztességükről, mivel több dologban „sárosak” lehetnek. Úgy látszik, már az ACZÉL sem olyan kemény, a MARÓTHY sem olyan NAGYmaros, és a SARLÓS felett is eljárt a kalapács...
czakó

Szekszárd a szőlő és bor városa

Egyesületté alakult az Alisca Borrend

Az elmúlt év februárjában megalakult szekszárdi Alisca Borrend tanácsa egyhangúlag úgy határozott, hogy egyesületté alakul. A csütörtök este lezajlott ülésen döntöttek arról is, milyen feltételekkel lehet valaki rendes, pártoló, illetve tiszteletbeli tag. A történelmi borvidék reprezentáns képvisel

letet is ellátó egyesület közfelkiáltással határozott arról, hogy őszi ünnepi rendezvényére kit hív meg tiszteletbeli tagnak. Ez azonban egyelőre még titok, hiszen szükséges az érintett hajlandósága is.

Az ülésen bejelentették, hogy a borrend nemcsak a ma-

gyarországi szövetséghez csatlakozott, hanem teljes jogú tagja lett a világot összefogó borrendi szövetségnek is. A megjelentek szóvá tették, hogy Szekszárd ugyan megkapta A szőlő és bor városa megtisztelő címet, de ezt még máig sem jelzi az ígért díszes tábla a város határában.

Zichy Mihály szülőfalujában a Somogy megyei Zala községben állandó kiállítás mutatja be, a nagy festő életútját és művészetét. Képünkön „Az anya fájdalma” (A koporsó lezárása) című festménye.

kapfinger

Meleg idő

Várható időjárás az ország területére szombat estig: Főként Nyugaton növekszik meg időnként erősen a felhőzet és várható szóróvályos záporosó, zivatar. A többnyire délies szél csak a zivatarokban erősödik meg. A szombati maximum hőmérséklet 24 és 29 fok között várható.

Kedves olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy holnap

PÜNKÖSD

napja lesz.

Pünkösöd a Húsvét utáni ötvenedik nap, amely eredetileg aratási hálaadónap volt.

A keresztények pünkösdkor a Szentlélek eljövételét ünneplik. Jézus ígéretéhez híven, a Szentlélek ünnepélyes és nyilvános kiadása a feltámadás utáni ötvenedik napon, pünkösöd ünnepén történt. A Biblia leírása szerint ezt az eseményt rendkívüli jelenségek kísérték. Szélzúgás hallatszott, az apostolok felett tűzlángok lobbantak. Ezek jelezték az apostolok lelkében a Lélek megérkezését és munkálkodását, a szent lelkesedést és bátorságot, az erőt meg a tudást, amely őket eltöltötte. A Biblia erőről, bátorságról, tudásról számol be, amikor Péternek és apostoltársainak fellépéséről szól, és első beszédeiket idézi.

Rádió, televízió

Szombat

Kossuth rádió:

8.00: Hírek. Időjárás. Lapszemle. 8.10: Műsorismertetés. 8.30: Családi tükrök. 9.00: Reklám. 9.05: Ismét — a javából! 10.35: Rádiókabaré. 11.55: Reklám. 12.00: Déli krónika. 12.30: Vad — számvetés. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekeljünk együtt! 14.00: Hírek. Időjárás. 14.05: Műsorismertetés. 14.10: Ipargazdák. 14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: Verdi: Az álarcosbál. 15.00: A világlíra gyöngyszemei. 15.10: Új Zenel Újság. 15.54: Reklámparádé. 16.00: 168 óra. 17.30: Népdalelőadók hangalbuma. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 18.25: Könyvjúdonyságok. 18.30: Hírek. Időjárás. Sport. 18.45: Szemle. 19.10: Közvetítés a győri Kisfaludy Színházból. A három sárkány. 21.13: Klasszikus operettek. 21.45: Hajszálgökök. 22.00: Hírek. Időjárás. 22.10: Sport híradó. 22.25: Európa hangversenytermeiből. 24.00: Hírek. Időjárás. 0.15—5.50: Ejjél után.

Petőfi rádió:

8.00: Hírek. Időjárás. 8.05: Műzumi híradó. 8.08: Színes nép zene. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 9.05: Rádió-Játék-Szín. 10.00: Ha még nem tudná... 10.30: Szimfonikus táncok. 11.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 11.05: Világstárok a sztárvilágból. 11.50: Sport. 12.00: Hírek németül, oroszul és angolul. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 12.58: Műsorismertetés. 13.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 13.05: Daráló. 13.35: Hangok és visszhangok. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Magunkat ajánljuk. 16.55: Reklám. 16.58: Műsorismertetés. 17.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 17.05: Fényes Szabolcs műveiből. 18.28: Sport. 19.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 19.05: Holtnapig ismeretlen. 19.10: Koncz Zsuzsa és a Fonográf együtt 1973. és 1984. között készült felvételei. 20.10: Sport. 21.00: Hírek. Időjárás. 21.03: 168 óra. 22.30: Az Aynsley Dunbar Retallation felvételei. 23.00: Hírek. Időjárás. 23.10: Sport hírek. 23.15: Akit érdekel. 0.15—5.50: Ejjél után.

Bartók rádió:

6.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 6.05: Népszerű zene. 7.00: Hírek. Időjárás. 7.03: Román nyelvű nemzetiségi műsor. 7.30: Szlovák nyelvű nemzetiségi műsor. 8.00: Hírek. Időjárás. 8.05: Műsorismertetés. 8.19: Történelmi orgonák. 8.51: Francia szerzők műveiből. 9.26: Emlékező előadások a Magyar Állami Operaházban. 10.30: Slágerlista. 11.00: Hangfelvétel felsőfokon. 12.12: Az MRT énekkara énekel. 12.30: Diákféltő. 13.00: Hírek. Időjárás. 13.03: Műsorismertetés. 13.05: Kívánság-műsor szombaton. 14.05: Beethoven-művek. 14.47: Halottak napja Bécsben. 15.05: Lemezbörze helyett. 15.55: Új lemezekből. 17.01: A 37. Müncheni Nemzetközi Zenei Verseny gála-hangversenye. 18.37: Életem zenei. 19.00: Hírek. Időjárás. 19.03: Műsorismertetés. 19.05: Mindennapi irodalmunk. 19.35: Car-

men. 20.40: A Prágai Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.10: Évszázadok gitárzeneje. 22.40: Cseh pályaudvar. 23.30—23.33: Hírek. Időjárás.

TV1

8.58: Műsorismertetés. 9.00: Képzés. 9.05: Tévétna gyerekeknek. 9.10: Szivárvány. 10.10: Hol-mi? 11.10: A klinika. 11.55: Vyhonky. 12.25: Képzés. 15.17: Műsorismertetés. 15.20: Betűreklám. 15.25: Az emberi test. 15.50: Képzés. 15.55: Foci angol módra... 16.55: Reklám. 17.00: Karmester-verseny. 18.00: Mozgó képek. 18.15: Jogi esetek. 19.00: Reklám. 19.05: Műsorajánlat. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Végső vizsszámlálás. Amerikai film. 21.45: Vikidál Gyula. Portréfilm. 22.45: Híradó 3.

TV2

14.00: Képzés. 14.15: Tv2. 15.00: Élőben a 8-as stúdióból. 16.10: Tv2. 16.50: Utközben. 17.15: Melyik a 3 közül? 17.45: Tv2. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek. 18.41: tv2. 19.00: T.J. Hooker. Amerikai bűnügyi filmsorozat. 19.47: Tv2. Vers mindenkinek. 20.10: Rockstúdió. 20.50: Tv2. 21.00: Híradó. 21.20: Tv2. 21.45: Szabad szívek. Francia tévéfilm. 23.07: Tv2. Napzárta.

Vasárnap

Kossuth rádió:

6.00: Vasárnapi újság. 8.25: Műsorismertetés. 8.30: Énekszóval, muzsikával. 8.57: Reklám. 9.00: Embermesék. 10.00: Hírek. Időjárás. 10.05: Öt kontinens hét napja. 10.20: Örökzöld dallamok. 10.54: Édes anyanyelvünk. 11.00: Gondolat-jel. 12.00: Déli krónika. Sport. 12.15: Harmint perc alatt a Föld körül. 12.45: En leszek Vorosilov... 12.55: Radioton-korongok. 13.20: Az élő népdal. 13.30: Szonda. 14.00: Hírek. Időjárás. 14.05: Műsorismertetés. 14.10: Művészelemzések. 15.00: „Hétpróbas kisebbség emberek voltunk”... 16.00: Hírek. Időjárás. 16.05: Lemezműzeum. 17.00: Jelenidőben. 17.30: Muzsikáló nagyvilág. 18.15: Hol volt, hol nem volt... 18.28: Műsorismertetés. 18.30: Hírek. Időjárás. 18.40: Remekírók hangszalagon. 20.01: Népdalok. 20.21: Lehetett volna boldogabb. 20.36: Smetana: Az eladott menyasszony. 23.00: Zenekari zene. 24.00: Hírek. Időjárás. Tótó. 0.15—4.20: Ejjél után.

Petőfi rádió:

6.00: Dallamoktól. 6.54: Mai programok. 7.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 7.05: A református egyház felőrája. 7.35: Vasárnapi orgonamuzsika. 7.52: Torna. 7.57: Műsorismertetés. 8.00: Hírek. Időjárás. 8.05: Többsincs királyfi. 8.53: Az MRT gyermekkorusa énekel. 9.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 9.05: A francia szonon ismeretlen arcai. 9.35: Szivárvány. 11.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 11.05: Reklám. 11.10: Vasárnapi koktél. 12.00: Reklám. 12.03: Jó ebédhez szól a

nóta. 12.50: Sport. 12.58: Műsorismertetés. 13.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 13.05: Mikrofon-próba. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Többet ésszel. 15.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 15.05: Táskardió. 16.00: Poptársznya. 17.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 17.08: Sport hírek. 18.45: Sportösszefoglaló. Tótó. 19.00—19.05: Hírek. Időjárás. Utközben. 21.00: Hírek. Időjárás. Utközben. 21.05: Elveszett otthonok. 21.35: Társalgó. 22.30: Nyolc rádió nyolc dala. 23.00: Hírek. Időjárás. Tótó. 23.10: Sport hírek. 23.15: Könyvzene esti hangulatban. 0.15—4.20: Ejjél után.

Bartók rádió:

6.00: Hírek. Időjárás. 6.03: Népszerű zene. 8.00: Hírek. Időjárás. 8.05: Műsorismertetés. 8.08: Időszaki kiállítások. 8.13: Komolyzenei kívánság-műsor. 10.05: Új Zenel Újság. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Berlioz: Rómeó és Júlia — dramatikus szimfónia. 12.31: A Kuljen kamarazongorás Couperin-műveket játszik. 12.55: Kis magyar néprajz. 13.00: Hírek. Időjárás. 13.03: Műsorismertetés. 13.05: Öt kontinens hét napja. 13.20: Bohémélet. 14.10: Rockzene CD-n. 15.00: Benjamin Britten vezényli az Angol Kamarazenekart. 16.00: Agora. 17.00: Romantikus kamaramuzsika. 17.46: XX. századi magyar oratóriumok. 18.30: Na maternem jeziku (szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsor). 19.00: Hírek. Időjárás. 19.03: Műsorismertetés. 19.05: In der Muttersprache (német nyelvű nemzetiségi műsor). 19.35: Isaac Stern hegedül, Alexander Zakin zongorázik. 20.35: A Magyar Rádió kísérleti stúdiójának műhelyéből. 21.05: Jiri Stivín dzsesszegyüttes játszik. 21.46: Bach: C-dúr szvit. 22.10: FúvósFórum. 22.41: Rádiószínház. 23.20—23.33: Hírek. Időjárás.

TV1

8.58: Műsorismertetés. 9.00: Családi torna. 9.05: Kéménymesék. 9.25: Kerékpársul. 9.30: Szafar. 10.00: Cigánykerék. 10.30: A sziv. 11.25: Képzés. 11.30: Zenebutik. 12.20: Ki nyer ma a képernyőn? 12.30: Képzés. 14.17: Műsorismertetés. 14.20: RTV Közönségszolgálat. 14.25: A Manning család. 15.15: Honvéd — Hungalu Kupa. Nemzetközi öttusa-verseny. 16.15: Képzés. 16.20: Betűreklám. 16.25: Savaria '88. Nemzetközi táncverseny. 17.10: Reklám. 17.15: Legyen szerencsénk! 18.00: Műsorajánlat. 18.15: Esti mese. 18.25: Delta. 18.50: Reklám. 19.00: A Hét. 20.00: Híradó. 20.15: Véréll-sztár. Angol tévéfilm. 21.35: Beethoven: VIII. (F-dúr) szimfónia. 22.00: Telesport. 22.20: Képzés.

TV2

9.00—12.00: Tévémagiszter. 15.00: A chateaufalloni polgárok. 15.51: Tv2. 16.00: A gangesi gaviál. Angol rövidfilm. 16.52: Alljunk meg egy szóral. 17.02: Tv2. Wurlitzer. Tina Turner. Röntgen. 18.25: Gyerekeknek. 18.48: Tv2. 19.00: Karnevál. Összeállítás: Charlie Chaplin klasszikus burleszkjeiből. 20.40: Tv2. A hét műtárgya. 21.36: Az utolsó levél. Amerikai rövidjátékfilm. 21.59: Tv2. Napzárta.

Mozi műsorok

Pécs

Park mozi május 13 és 14-én 16.30, 18.30 és 20.30 órákor Törvénytörő (amerikai film)

Kossuth május 13 és 14-én 10, 12, 18 és 20 órákor Vörös zsaru (amerikai film) 14 és 16 órákor Cserébe az életért (amerikai)

Petőfi május 13-án 17.30 és 19.30 órákor

Törvénytörő héja (amerikai) május 14-én 17, 19, 21 órákor Cserébe az életért (amerikai)

Szekszárd

Panoráma mozi május 11-14-én 17.30 és 20 órákor Commandó (színes amerikai film)

Kamaraterem május 11-13-án Piroksa és a Farkas (magyar) 18 és 20 órákor

Matiné május 14-én 10 órákor Hugó a viziló

Tisztelgés
Chaplin
emléke előtt

Csütörtökön ünnepélyes külsőségek között megnyílt a 42. Cannes-i Filmfesztivál. A 13 napos film-ünnepen egyúttal az éppen 100 éve született Charlie Chaplin emléke előtt tisztelgnek. Ennek jegyében a nyitóceremónián Jack Lang francia kulturális miniszter oldalán, több világhíresség társaságában, megjelent a komikus unokája, Geraldine Chaplin is.

Az ideit megnyitón három rendező, Woody Allen, Martin Scorsese és Francis Ford Coppola közös rendezésében a „New-York Stories” (New-York-i történetek) című, három rövidebb, önálló alkotásból álló filmet mutatták be, amely nem indul a seregszemle díjáért.

Lottó-tájékoztató

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a lottó 19. játékhétén a nyeremények az illeték levonása után a következők:

5 találatos szelvény nem volt,
4 találatos szelvények nyere-ménye egyenként 412 471 forint,
3 találatos szelvényeké 1585 forint.

Orvosi ügyelekek

Szekszárd péntek este 18 órától hétfő reggel 8 óráig
Felnőtt: dr. Szentgáli Gyula u. 2. telefon: 16-828
Gyermek és fogászati ügyelet: Mártírok tere 16 telefon: 16-157
Kaposvár városi ügyelet pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig felnőtt, gyermek és fogászati ügyelet címe: Kaposvár, ügyeleti közp. Ezredév utca 13. telefon: 11-005

Piaci árak

	Szekszárd	Kaposvár	Pécs	Székesfehérvár
tojás	2.50 Ft	1.80 Ft-2 Ft	2.50 Ft	2.50 Ft-3 Ft
őszi burgonya	10 Ft	10 Ft	12—15 Ft	10 Ft
korai burgonya	40 Ft	30—40 Ft	30—40 Ft	30 Ft
sárgarépa (régli, kg)	60 Ft	30 Ft	40—50 Ft	50 Ft
új (csomója)	—	20 Ft	10—15 Ft	20 Ft
petrezselyem (régli, kg)	60 Ft	40—50 Ft	—	50 Ft
új (csomója)	—	20 Ft	10—15 Ft	20 Ft
vöröshagyma	6 Ft	10—12 Ft	15 Ft	10 Ft
fejeskáposzta	25 Ft	30 Ft	40 Ft	25 Ft
kelkáposzta	25 Ft	24 Ft	30—40 Ft	30 Ft
saláta (db)	3—5 Ft	4 Ft	4—8 Ft	5 Ft
korai karalábé	5—10 Ft	10 Ft	6—10 Ft	9 Ft
uborka	50—60 Ft	50—75 Ft	50—70 Ft	60 Ft
karfiol	80 Ft	70 Ft	70—80 Ft	70 Ft
primőr paradicsom	120 Ft	140—180 Ft	120—150 Ft	160 Ft
zöldpaprika	7—12 Ft	6—8—10 Ft	4—16 Ft	6—11 Ft
zöldborsó	—	50 Ft	55—70 Ft	55 Ft
hónapos retek csomója	10 Ft	4—8 Ft	6—8 Ft	10 Ft
zöldhagyma (csomója)	5—7 Ft	4—5 Ft	4—8 Ft	4—5 Ft
fokhagyma (darabja)	3 Ft	—	—	—
fokhagyma (kilója)	—	40—50 Ft	40—50 Ft	50 Ft
paraj	20 Ft	25 Ft	20—25 Ft	20 Ft
gomba	—	30 Ft	20 Ft	20 Ft
80 Ft laska	120 Ft	1 liter 40 Ft	—	80 Ft
téli alma	28 Ft	—	10—30 Ft	20 Ft
cseresznye (csomója)	5 Ft	—	4—5 Ft	8 Ft
(kilogramm)	—	60 Ft	50 Ft	—
földleper	180 Ft	150—170 Ft	200—280 Ft	170 Ft
dió	300 Ft	250 Ft	280—320 Ft	héjas dió 80 Ft
szárazbab	70—80 Ft	40—50—60 Ft	40—70 Ft	60 Ft
savanyúkáposzta	20 Ft	20 Ft	36 Ft	30 Ft
mák	120 Ft	130 Ft	140—150 Ft	100 Ft

Az ALFA Ipari Vállalat szolgáltató részlege

Szekszárd, Arany J. u. 6—8. szám alatti
felvevőhelyén várja tisztelt megrendelőit.

Szolgáltatásaink:

- használt felnőtt- és gyermekruházat javítása,
- új felsőruházat készítése,
- húzózárok cseréje,
- patentok és gombbehúzások soron kívüli elvégzése,
- kézimunkák előnyomása,
- gallérok, blúzok risellőzése,
- kézimunkák gépi hímezése,
- csatok behúzása.

GEMENC KIRÁNDULÓ KÖZPONT AJÁNLATA

Étterem: Várjuk Kedves Vendégeinket a Gemenci Kirándulóközpontban üzemelő
Trófea Éttermünkben: Vadhúsokból készült kitűnő ételekkel,
történelmi borvidékünk boraival,
széles választékú üdítőitalokkal, kellemes környezettel.

Lovasiskola: Lovastanfolyam kezdőknek
Pónilovaglás gyerekeknek
Tereplovaglás haladó lovasoknak
Erdel sétakocsikázás
Fogatok esküvőkre
Jelentkezni a Kirándulóközpontban lehet.

Könyvet szeretne?

Hamarosan megjelenik

Illés György: Piások, zugmérők, mómorkeresők

Kiadja: a Babits Kiadó, Szekszárd

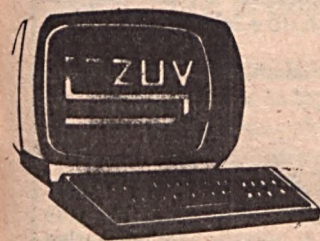
MEGJELENT

Csanádi — Fényes

A TÁRSASÁGI JOG KÉZIKÖNYVE

A szekszárdi Babits Kiadó kiadványában a társasági jog
iránt érdeklődők és a társaságok alapításában
érdekeltek egyaránt megtalálják a közkereseti
társaságokra a korlátolt felelősségű társaságra,
a részvénytársaságra vonatkozó ismereteket.

Keresse a könyvtáraknál és a könyvesboltokban!

SZÜV Szekszárdi Számítógépközpont
7100 Szekszárd, Wesselényi út.
15.
Telefon: 74-16-822
Telex: 014-363

A SZERKEZET ÁTALAKÍTÁS

elengedhetetlen feltétele:
számítógépes rendszerek alkalmazása

VILÁGSZÍNVONALÚ SZÁMITÓGÉPEKEN:

Ehhez ajánljuk az USA-gyártmányú

ALPHA - MICRO 2000 M
számítógép családot!

Hardver ismertetés:

- 4 Mb - 16 Mb-ig bővíthető memória	- 14- 32 munkahely
- AMOS/ 32 operációs rendszer	- MC 68020 CPU, 32 bit
- Winchester egység: 0,33 - 1,2 Giga	- Streamer egység, vi-
deo, floppy és sza-
lagegység csatlako-
zási lehetőség
- PC és PECK Kapcsolódási lehetőség	- Hosszútávú szerviz
és alkatrész ellá-
tás
- Modu Larison bővíthető rendszer	- Cocom engedélyes
hardver

A hardver ára a kiépítettség függvényében változik.

A jelenleg piacon levő, hasonló kvalitású gépek áráról kedvezőbb

Az alkalmazást segítik a már rendelkezésre álló szoftver -
csomagok, és a fejlesztési kapacitás.

A biztonságos üzemelést segíteni tudjuk 630-4000 W kapacitá-
sú, szünetmentes berendezések széles skálájával, kedvező áron.

A számítógép megtekinthető:

A tavaszi B N V A épület U S A pavilonjában.

Szakmai bemutató: Május 31 - Június 1-én a Hotel Gellértben
Részvételi igényét Kérjük szíveskedjenek előre jelezni.

V Á R J U K J E L E N T K E Z É S É T !

Belföldi Forgalmazó:

KSH-SZÜV Szekszárdi
Számítógépközpont
Fonyódi Vállalkozási
Iroda
Fonyód, Ady E. út. 29.
Pf: 56.
Telefon: 84-60-342
Telex: 014-363

Magyarországi Képviselő:

NTI-2000 Trade and Service
Ltd. Budapest, Tadrusz u. 2.
Fsz/5.
Telefon: 621-662
Telex: 22-4363
Fax: 62-16-62

A TÁÉV villanszerelő- és szerelőipari előgyártó üzemei rövid határidőre vállalják

- kifeszültségű elosztó- és kapcsolóberendezések (lemez-
szekrények, alumínium tokozottak), illetve
- idomvas tartószerkezetek,
- alumínium- vagy horganyzott lemezből készülő szellő-
zőrendszerek,
- távvezetési csőalátamasztások, redősívek,
- hőközpontok blokkosított előgyártását.

Megrendeléseiket a következő címen várjuk:

Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat,
Szekszárd, Tartsay Vilmos u. 10.
Pf.: 79, 7100. Telefon: 74/12-311

Hidasi Ferenc üzemvezető
villanszerelő előgyártó üzem,
265-ös mellék

Zavaczky Zoltán üzemvezető
szerelőipari előgyártó üzem,
260-as mellék

A JELEN ÉS A JÖVŐ TECHNIKÁJA A MA IRODÁJÁBAN TELE-KODEX²⁰¹⁰ ELEKTRONIKUS TELEXÁLLOMÁS

Fontosabb jellemzők:

- Csatlakoztatható a Magyarországon használatos telex-
hálózatokhoz
- Szövegszerkesztés képernyőn, a felhasználást megkönnyítő
„menürendszer” a különböző nemzetközileg használatos
üzemmódokra
- Automatikusan hívás és továbbítás, programozható körülmények.
- A gépben a telexek hagyományos papírhengerre felhasználható.
- Billentyűzet és nyomtató az erre alkalmas tette
- Robotron S 8125 tip. elektronikus írógép.
- Az előkészített levelezések mágneslemezen tárolhatók
- A párbeszéd a géppel magyar nyelvű.
- A TELE-KODEX 2010 képes a KODEX 2000 szövegszerkesztő
előkészített és a mágneslemezen tárolt szövegek beolvasására
és továbbítására.
- Részlet felvilágosítást ad a vállalat Elektronikai Fejlesztése.

MEGKÖNNYÍTI, GYORSABBÁ,
MEGBÍZHATOBBA ÉS
OLCSÓBBÁ TESZI A
TELEXEN TÖRTÉNŐ
LEVELEZÉST, A SZÖVEGEK
ELŐKÉSZÍTÉSÉT ÉS
ARCHIVÁLÁSÁT.

Gyártó:

KONTAKTA
Elektromechanikai Vállalat Ózdi Gyáregysége
3600. Ózd, Bolyki fűtő 82.
Telefon: 06-47-12.555 Telex: 06-4255

Fejlesztette:
BME Folyamat szabályozási Tanszék
Felvilágosítás:
KONTAKTA Elektromechanikai Vállalat
Telefon: 279-200/279.

KONZUM Rt.
Kereskedelmi- és Ipari
Pécs, Bem u. 5.

KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM · VENDÉGLÁTÁS
IPARI TEVÉKENYSÉG

Telefon: (72) 33-422 Telex: 12468
Telefax: (72) 13-342

TÁJÉKOZTATÓ
A MAGÁNSZEMÉLYEK
RÉSZVÉNYVÁSÁRLÁSI
FELTÉTELEIRŐL

(KIVONAT)

Egy részvény névértéke 100.000,- Ft. Jegyzéskor a
névérték 30%-a kötelezően befizetendő, de ennél na-
gyobb összeg, sőt a teljes névérték is befizethető.

A részvényjegyzés futamideje 1989. február 16-tól
1990. szeptember 30-ig tart. Ez időszakra az új rész-
vényjegyző tulajdonosi jogait nem gyakorolhatja, de
a befizetett összeg után a befizetéstől az alaptőkeeme-
lésről véglegesen határozó közgyűlés napjáig (várha-
tóan 1990. október 1.) a magánrészvényesek évi
bruttó 17% kamat illeti meg.

Az új részvényes tulajdonosi jogait 1990. október
1-től gyakorolhatja. Ekkor kerül a birtokába az a be-
mutatóra szóló, forgatható értékpapír, amely évente
osztalékra jogosítja, illetve a részvény várható árfo-
lyamemelkedése nyereséget biztosít számára.

új értékpapír · magánrészvény
· biztos befektetés ·
árfolyam-emelkedés · osztalék

DÁTUM

1989. V. 13. SZOMBAT

Befejezte munkáját az Országgyűlés

Létrejött az élelmiszeripari szektor

Az Országgyűlés befejezte két naposra tervezett, de két és fél naposra sikeredett ülését. Az ügyrendi vitával, a napirendekkel végeztek a képviselők, ezt követően kérdéseikre válaszoltak a szaktárcák vezetői. Südi Bertalan magától a miniszterelnöktől kérdezte: Miért nem kapnak pontos adatokat a képviselők az állami költségvetés felhasználásáról. Németh Miklós távollétében Békési László pénzügyminiszter csak azt tudta megígérni, hogy harminc napon belül választ kap a képviselő. (Erre lehetőséget ad a házszabály.) Mezei Károly, szabócs-szalmári képviselő azt kérdezte Horn Gyula külügyminisztertől, hogy miért nem képeznek idehaza is diplomátákat. A válasz: a közgazdasági

egyetemen folyik diplomataképzés, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a külföldön tanulók szélesebb és speciálisabb ismereteket szerezhetnek. Ezzel együtt bővítik a kapcsolatot a hazai felsőoktatással is.

Mikor készülnek el a Tisza II. Vízlépcső járulékos beruházásai? — hangzott a következő képviselői kérdés a környezetvédelmi, és vízgazdálkodási miniszternek címezve. Komplex tanulmány készül — válaszolta Maróthy László, amely az igényeken túl igazodik a lehetőségekhez is, és ez év végére elkészül.

Bejelentették, hogy megalakult az országgyűlés élelmiszeripari szektora is. Bejelentésekkel ért véget a parlamenti ülés, a képviselők legközelebb május végén ülnek össze.

A Minisztertanács Tanácsadó Testületének állásfoglalása

Állítsák le a nagymarosi beruházást

folytatás az 1. oldalról

A nagymarosi nagyduzzasztó felépítésének elhagyása esetén a már felépített és befejezéséhez közeledő dunakiliti és bósi létesítmények lehetővé teszik az alapenergia-termelést, s ezzel az erőművet hasonlóvá teszik más dunai erőművekhez. A nagyduzzasztó elhagyása természetesen nem teszi lehetővé a csúcsergia-termelést, de ugyanakkor kiküszöböli a várható környezeti kockázatok jelentős részét és szükségtelené teszi a további beruházásokat.

A tanácsadó testület elismerve, hogy a leállítás bonyolult nemzetközi jogi kérdések megoldását teszi szükségessé, úgy véli, hogy ezeknek a problémáknak az enyhítésére számos lehetőség kínálkozik. Ezeket — jogi szakkérdésekről lévén szó — az illetékes kormányzati szervekhez eljuttatta.

A tanácsadó testület által felkért szakértők megvizsgálták a döntés megalapozásához készült gazdasági számításokat. E számításokról az a megítélés alakult ki, hogy ezek nem alkalmasak a folytatás, illetve leállítás alternatívájának eldöntésére.

A tanácsadó testület véleménye szerint a környezeti kockázatok problémája rendkívül élesen vetődik fel, különösen a nagymarosi beruházás megvalósulása esetén. A ki nem zárható káros környezeti hatások kiküszöbölése a beruházás befejezése után tartósan jelentős újabb és újabb befektetéseket igényelhet. Ugyanakkor tisztában kell lenni azzal, hogy a már elkészült vagy mindenképpen megépítendő objektumok (Dunakiliti, Bős) is környezeti változásokhoz vezetnek Nagymaros elhagyása esetén is. Ezeket a hatásmechanizmusokat tehát a leállítás esetén is nagy volumenű és minden területre kiterjedő „ökológiai tervező” munka megindításával vizsgálni kell.

A tanácsadó testület értékelte azokat a nehézségeket, amelyeket a leállításról szóló döntés az érintett szomszéd országokhoz fűződő viszonyunkban okozhat. Mégis tagjai — többségükben — úgy ítélték meg, hogy vitás kérdések baráti vagy szövetségi országok között is elkerülhetetlenek és természetesen, önmagában ez a döntés nem okozhat változást a magyar kormányzat politiká-

jával kapcsolatos csehszlovák, illetve osztrák politikában. Erre csak akkor kerülhet sor, ha bárki ilyen célra akarná kihasználni a vízlépcső teljes kiépítésének leállítását.

A kérdés belpolitikai megközelítésében abból indult ki a testület, hogy egy minden vonatkozásban elhibázott, rosszul kezelt ügyről van szó, melyet a jelen helyzetben már képtelenség valóban jól lezárni. A leállítás sem hoz létre tehát jó helyzetet, de a leállítás hozhatja csak létre az ország számára a kielégítő helyzetet. A leállítást az eddig említettek kivételül még a következő érvek támasztják alá:

— Bár a számítások ellentmondóak és így egyértelmű eligazítást nem adnak, mégis megalapozottnak ítélték, hogy a továbbépítés leállítása megtakarításokra vezet, a tervezett további kiadások (beleértve a szennyvíztisztítási beruházásokat is) kedvezőbben, vagy más fontosabb igények kielégítésére használhatók fel.

— A leállítással a kormány deklarálja a korábbi időszak környezeti következményekre alig figyelő politikájának elvetését és a napjainkra döntő je-

lentőségre emelkedett környezetkímélő- és védő politika előtérbe állítását: kifejezésre juttatja, hogy meghallgatja és megfogadja a lakosság ilyen igényeit.

— A döntés elhalasztása (vagy az építés folytatása) csak továbbgörgötené azt a konfliktust, amelyet minden bizonynyal a későbbi, de a jelenleginél is rosszabb helyzetben fel kellene oldania.

— A döntés nem tenné feleslegessé a csehszlovák fél által eddig Bős térségében végrehajtott, jelentős volumenű beruházásokat.

— A döntés nem érinti a két ország közötti gazdasági együttműködést.

— A tanácsadó testület foglalkozott a nagymarosi beruházással kapcsolatos esetleges népszavazás kérdésével is. Határozott álláspontja — és ezt a döntést igazoló politikai állásfoglalások kellően alátámasztják —, hogy ebben a kérdésben népszavazást tartani nem szabad. **Egy esetleges népszavazás előnyei elhanyagolhatók. A bonyolult műszaki, gazdasági és nemzetközi jogi kérdésekben a felelősség nem hárítható a lakosságra.**

Gondozzák a DÁTUM fáját

Szekszárdon, a Vasúti fasor szép platánjai tövébe, gazdag, televényes földet raktak tegnap a Városgazdálkodási Vállalat dolgozói. Köztük a DÁTUM fája is kapott, hogy a többivel együtt szépen terebélyesedjen, viruljon.

csakó

Tömegtüntetés Jerevánban

Többszáz ezer ember tüntetett csütörtökön Jerevánban a Karabah-probléma mielőbbi megoldását követelve. A hatóságok által engedélyezett mozgólámpa által megvilágított tüntetés Moszkva tudósítói adták hírt.

A különböző források szerint két-, illetve háromszáz ezer főre becsült tömeg elsősorban azt sürgette, hogy május 25. előtt hívják össze az örmény parlament rendkívüli ülését. (Május 25-én kezdődik Moszkvában a most választott törvényhozói testület, a Népképviselők Kongresszusának ülészaka.) A szónokok azt is követelték, hogy azonnal bocsássák szabadon az úgyneve-

zett Karabah-bizottság örízett be vett tagjait. A nagyülsen semmiféle rendbontás nem történt.

Szemtanúk beszámolója szerint az érvényben lévő kijárási tilalom ellenére május elején több tüntetés is volt az örmény fővárosban.

A szomszédos Azerbajdzsánhoz tartozó, de háromnegyedrészben örmények lakta Karabah-hegyvidéki autonóm terület örményországhoz csatolását már több mint egy éve követelik az örmények. Az területen súlyos nemzetiségi villongások voltak, s ezt követően különleges irányítás alá helyezték Karabah-hegyvidéket.

Szovjet csapatkivonás Debrecenből

A hazánkat is érintő egyoldalú szovjet csapatcsökkentés keretében május 15-e és június 4-e között teljes személyi állományával és technikájával elhagyja Magyarországot a Debrecenben állomásozó szovjet harcokcsi-kiképző ezred. Ezt sajtótájékoztatón jelentette be pénteken Majoros László mérnök ezredes, Debrecen helyőrségparancsnoka. Elmondta, hogy az egység feloszlik, technikáját megsemmisítik, csapatzászlója a Szovjetunió Hadtörténeli Múzeumába kerül. A személyi állomány egy részét leszerelik, illetve nyugdíjazják, vagy más egységhez vezénylik. A csapatkivonást a NATO megfigyelői a helyszínen kísérik figyelemmel.

A pilóta túlélte

Lezuhant egy repülő Münchenben

Pénteken reggel egy repülőgép zuhant le München lakóközterében. A hatüléses, Beechcraft-típusú gép nem sokkal a felszállás után felmondta a szolgálatot és egy családi házra zuhant, majd azonnal kigyulladt.

Négy utas meghalt, a repülőgép vezetője viszont — ha súlyos sebekkel is — túlélte a szerencsétlenséget. A ház lakói közül ketten szenvedtek könnyebb sérülést.

Ha a „közös mű” elmarad

Szlovák lapok a leállításról

A bős-nagymarosi vízlépcsőrendszert közös csehszlovák-magyar beruházásként tervezték, így a nagymarosi erőmű is fele részben csehszlovák vagyon.

Amennyiben a magyar fél egyoldalúan leállítaná a nagymarosi erőmű építését, a csehszlovák fél kénytelen lesz az érvényes szerződés értelmében eljárni és ragaszkodni a kár megtérítéséhez — hangsúlyozta a pozsonyi Pravdának és az Új Szónak adott nyilatkozatában a szlovák erdőgazdasági, vízgazdálkodási és faipari minisztérium beruházási igazgatója.

A közös beruházással szembeni támadás a két szomszédos ország közeledésének politikája ellen irányul. Ezek a tendenciák ellentétben állnak a demokrácia elmélyítésével, a közös ház fíközfűjének megvalósításával és államaink jószomszédi kapcsolatának a fejlesztésével — jelentette ki a minisztériumi tisztségviselő. Interjújában egyebek között elmondta, ha a nagymarosi tározó nem épül meg, mintegy huszonhét milliárd korona veszteséget éri a csehszlovák gazdaságot.

A pozsonyi Pravda „Támadás a közeledés politikája ellen”, az Új Szó „A jószomszédi kapcsolatokat terhelő próbálkozások” címmel pénteken közösen jelentette meg azt az interjút, amelyet a Pravda készített Jaroslav Husarik beruházási igazgatóval arról, milyen következményei lennének a csehszlovák népgazdaságra, ha a bős-nagymarosi vízlépcső magyarországi szakaszán leállítanak a munkálatokat. Az interjú bevezető része megemlíti, hogy Magyarországon hosszabb ideje olyan kampány folyik, amely kétségbe vonja a közös dunai vízlépcsőrendszer részét képező nagymarosi erőmű építésének indokoltságát. Az újságok megemlítik, hogy a kérdéssel a magyar Országgyűlés is foglalkozott, képviselői 1988 nyarán ellátogattak az építkezésre, és a parlament őszi ülészékén szavazásukkal megerősítették, hogy a megkötött államközi szerződéssel összhangban Magyarország folytatja a közös mű építését.

Jaroslav Husarik az építkezés leállításának a csehszlovák népgazdaságra gyakorolt hatásáról szólva hangsúlyozta, hogy a bósi vízierőművet csúcsjára-

tásra tervezték, ami lehetetlen volna, ha a nagymarosi tározó nem készülne el. A csehszlovák népgazdaságot emiatt mintegy huszonhét milliárd korona veszteség érné, s az elvesztett energiamentiség pótlása mintegy négyszáz megawatt kapacitású új energetikai mű építését tenné szükségessé, hozzávetőleg 1,75 milliárd korona költséggel.

A minisztériumi igazgató azt is megjegyezte, a bósi erőművet arra tervezték, hogy a nagymarosival közösen állítsa elő a villamosenergiát. Ha tudták volna, hogy a nagymarosi rész esetleg nem készül el, a felváltásornát, a turbinák számát kisebbre, illetve kevesebbre tervezték volna és háromszáz hektárral kevesebb lett volna az igénybe vett mezőgazdasági földterület is.

Miután az újságíró felvette, hogy Csehszlovákiában is vannak olyan nézetek, miszerint a vízlépcsőrendszer Szlovákia e térségében kedvezőtlenül hat majd a környezetre, a beruházási igazgató lakonikus rövidséggel helytelennek és a tájékoztatásból fakadónak minősítette ezeket a véleményeket.

Jöhettek a fiatalok

Teng teljesen visszavonul?

Teng Hsziao-ping, a kínai politika nagy örege Mihail Gorbacsovval esedékes jövő heti találkozója után állítólag teljesen visszavonul a politikai életről — jelentette pénteken a Kyodo hírgyűzőség, egy Hong Kong-i lapra hivatkozva. A kínai nyelvű Ming Pao című lap szerint Teng szándékát Li Peng miniszterelnök ismertette a héten Pekingben tartózkodó Szajed Ali Hamenei iráni államfővel.

Gorbacsov látogatása után a hír szerint Teng nem fogad több külföldi személyiséget és hivatalosan visszavonul a politika színteréről, írja a Hong Kong-i lap, megbízható pekingsi forrásokra hivatkozva. Amennyiben a lépés bekövetkezik, az összhangban lesz Teng már korábban tett kijelentésével, miszerint engedni kell, hogy fiatalabbak vegyék át Kína vezetését.

Idényítés a Balatonon

Vasárnap egésznapos évadnyitó program várja az érdeklődőket Siófokon. A vendégek népművészeti vásáron válogathatnak az ajándéktárgyak között. A rendezők a gyermekek hasznos és kellemes időtöltéséről is gondoskodtak.

Este 20 órától a Handu TE és a Balaton Te műsorát láthatják az érdeklődők.

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Eördögh Bertalan és dr. Tóttós Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Torontó). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Czákó Sándor, Gadó György, Kapfinger András, Györfy Árpád, Mátay Mónika, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső, Kladja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Szédes és tördelés: Babits Kládó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat. Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benlcs Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalnál, a kézbesítőtől, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapelfizetési és lapellátási irodánál (HELIR), Budapest XIII. Lehel u. 10/A. 1900. köztvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámmal. Előfizetési díj egy hónapra 115.— Ft, negyedévre 345.— Ft, fél évre 690.— Ft, egy évre 1.380.— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864-9170